

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Факультет технологій та інформаційних систем

Кафедра інформаційних технологій та систем

Костенко Денис Євгенійович

**РОЗРОБКА ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ
ВНУТРІШНІМИ ДОКУМЕНТАМИ УНІВЕРСИТЕТУ ІЗ
ВИКОРИСТАННЯМ ХМАРНИХ СЕРВІСІВ MICROSOFT 365**

кваліфікаційна робота

**здобувача вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
освітньої програми «Інженерія програмного забезпечення»
за спеціальністю 121 Інженерія програмного забезпечення**

Особистий підпис Денис КОСТЕНКО

Науковий керівник Світлана ДОНЧЕНКО,
асистент кафедри інформаційних
технологій та систем

Завідувач кафедри Микола СЕМЕНОВ,
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри інформаційних технологій
та систем

Лубни – 2026

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад „Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка”

Інститут	Факультет технологій та інформаційних систем
Кафедра, циклова комісія	Кафедра інформаційних технологій та систем
Рівень освіти	перший (бакалаврський)
Напрямок підготовки (спеціальність)	121 «Інженерія програмного забезпечення» (код, назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри ІТС
М.А. Семенов
(підпис) (ініціали, прізвище)
“ ” 2025 р.

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

Костенку Денису Євгенійовичу
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи) **Розробка інформаційної системи управління внутрішніми документами університету із використанням хмарних сервісів Microsoft 365**

Керівник кваліфікаційної роботи С.М. Донченко
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджена наказом по університету Від“ ” 2025 року №_

2. Строк подання студентом проекту (роботи) _____
3. Вихідні дані до роботи (проекту) _____ у результаті виконання роботи повинно бути розроблено систему документообігу з використанням системного підходу, MS365 та зрозумілого інтерфейсу.

(визначаються кількісні або (та) якісні показники, яким повинен відповідати об'єкт розробки)

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) **МЕТОДОЛОГІЯ РОЗРОБКИ СИСТЕМИ НА ОСНОВІ АНАЛІЗУ ПРЕДМЕТНОЇ ГАЛУЗІ ТА ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ РОЗРОБКИ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.**

(визначаються назви розділів або (та) перелік питань, які повинні увійти до тексту ПЗ)

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада Консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання „_____” _____ 2025 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
	Вибір теми роботи, вивчення наукової літератури, затвердження теми та керівника.	До 15 жовтня	
	Аналіз літературних джерел за темою роботи. Розробка та апробація методики дослідно-експериментальної роботи. Подання структури теоретичної частини роботи та плану експериментальних досліджень.	Другий тиждень листопада (10 листопада)	
	Робота над теоретичною частиною. Подання теоретичної частини роботи для першого читання науковим керівником.	До 15 грудня	
	Усунення зауважень, урахування рекомендацій наукового керівника. Подання теоретичної частини роботи на друге читання.	До 28 січня	
	Проведення експериментальної роботи. Поетапний аналіз та обговорення її результатів. Перевірка стану виконання роботи.	Перший тиждень березня	
	Урахування рекомендацій наукового керівника, усунення недоліків, підготовка варіанта роботи до передзахисту. Розробка презентації.	До 31 березня	
	Попередній захист роботи на кафедрі	квітень	
	Доопрацювання роботи з урахуванням рекомендацій після передзахисту. Подання роботи науковому керівникові та рецензентові на підготовку відгуку та рецензії	За 10 днів до державної атестації	
	Подання на кафедру остаточного варіанта роботи, переплетеного та підписаного автором, науковим керівником і рецензентом.	За 5 днів до державної атестації	

Студент

підпис

Денис КОСТЕНКО

(ініціали, прізвище)

Керівник проекту (роботи)

підпис

Світлана Донченко

АНОТАЦІЯ

Костенко Д. Є.

Тема: Розробка інформаційної системи управління внутрішніми документами університету із використанням хмарних сервісів Microsoft 365.

Спеціальність: 121 "Інженерія програмного забезпечення"

Установа: ДЗ ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2026 р.

Бакалаврська робота містить: 105 с., 28 рис., 2 табл., 2 додат., 30 джерел.

Об'єкт дослідження – процес організації внутрішнього електронного документообігу в закладах вищої освіти із використанням хмарних інформаційних технологій.

Предмет дослідження – методи, моделі та програмні засоби автоматизації процесів створення, погодження, підпису, зберігання та моніторингу внутрішніх документів університету на базі Microsoft 365.

Мета роботи – розробити інформаційну систему управління внутрішніми документами університету із використанням хмарних сервісів Microsoft 365, яка забезпечує автоматизацію процесів погодження, підпису, контролю доступу та сповіщення користувачів про зміни стану документів.

Результати роботи. У результаті виконання бакалаврської роботи було розроблено інформаційну систему електронного документообігу університету на базі Microsoft 365. У ході роботи проведено аналіз сучасних підходів до цифровізації документообігу, нормативно-правових аспектів використання електронних документів та електронних підписів, а також можливостей хмарних сервісів Microsoft 365 для автоматизації управлінських процесів. Було обґрунтовано використання дворівневої моделі підпису, що поєднує внутрішній корпоративний підпис і кваліфікований електронний підпис як зовнішній інструмент. У процесі проектування сформовано архітектуру системи на основі Microsoft Teams, SharePoint та Power Automate, реалізовано рольову модель доступу, механізми маршрутизації документів і журналювання дій користувачів. Практична частина роботи включає реалізацію робочих просторів Teams, бібліотек документів SharePoint, автоматизованих workflow погодження в Power Automate та ASP.NET Core-застосунку для сповіщення користувачів про зміни стану документів.

Висновки. У результаті виконання роботи було створено інформаційну систему управління внутрішніми документами університету, яка забезпечує автоматизацію процесів документообігу, контроль проходження документів, централізоване хмарне зберігання та оперативне інформування користувачів.

Ключові слова: MICROSOFT 365, SHAREPOINT, MICROSOFT TEAMS, POWER AUTOMATE, ASP.NET CORE, ELECTRONIC DOCUMENT MANAGEMENT, WORKFLOW, ELECTRONIC SIGNATURE, CLOUD SERVICES, SIGNALR, DOCUMENT APPROVAL, RBAC.

ABSTRACT

Kostenko Denys

Topic: Development of an Information System for Managing Internal University Documents Using Microsoft 365 Cloud Services.

Specialty: 121 “Software Engineering”.

Institution: Luhansk Taras Shevchenko National University, 2026.

The bachelor’s thesis contains: 105 pages, 28 figures, 2 tables, 2 appendices, 30 sources.

Object of research: the process of organizing internal electronic document management in higher education institutions using cloud information technologies.

Subject of research: methods, models, and software tools for automating the processes of creating, approving, signing, storing, and monitoring internal university documents based on Microsoft 365.

Objective of research: to develop an information system for managing internal university documents using Microsoft 365 cloud services that provides automation of document approval, signing, access control, and user notification about document status changes.

Results. As a result of the bachelor’s thesis, an electronic document management information system based on Microsoft 365 was developed. The work included an analysis of modern approaches to document workflow digitalization, regulatory aspects of electronic documents and electronic signatures, and the capabilities of Microsoft 365 cloud services for automating administrative processes. The use of a two-level signature model combining an internal corporate signature and a qualified electronic signature as an external tool was justified. During the design process, the system architecture based on Microsoft Teams, SharePoint, and Power Automate was developed, including a role-based access model, document routing mechanisms, and user activity logging. The practical part included implementation of Teams workspaces, SharePoint document libraries, automated approval workflows in Power Automate, and an ASP.NET Core application for notifying users about document status changes. The developed application supports real-time notifications, document status tracking, and change history management. Testing confirmed the operability of the system, correctness of approval workflows, and effectiveness of integration between Microsoft 365 services and ASP.NET Core.

Conclusions. As a result of the development, an information system for managing internal university documents was successfully created. The developed system provides automation of document workflows, monitoring of document processing, centralized cloud storage, and operational user notifications.

Keywords: MICROSOFT 365, SHAREPOINT, MICROSOFT TEAMS, POWER AUTOMATE, ASP.NET CORE, ELECTRONIC DOCUMENT MANAGEMENT, WORKFLOW, ELECTRONIC SIGNATURE, CLOUD SERVICES, SIGNALR, DOCUMENT APPROVAL.

ІТС. ІПЗ4.1224-ВІ
РОЗРОБКА ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ
ВНУТРІШНІМИ ДОКУМЕНТАМИ УНІВЕРСИТЕТУ ІЗ
ВИКОРИСТАННЯМ ХМАРНИХ СЕРВІСІВ MICROSOFT 365

[illegible]

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»
Факультет (інститут) Факультет технологій та інформаційних систем
(повна назва)
Кафедра Кафедра інформаційних технологій та систем
(повна назва)

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ
на виконання програмної розробки (ПР) :
"РОЗРОБКА ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ
ВНУТРІШНІМИ ДОКУМЕНТАМИ УНІВЕРСИТЕТУ ІЗ
ВИКОРИСТАННЯМ ХМАРНИХ СЕРВІСІВ MICROSOFT 365I"

ІТС. ІПЗ4.1224-02-ТЗ

ПОГОДЖЕНО
Керівник кваліфікаційної роботи

С.М. Донченко
“ ” 2026р.

ВИКОНАВЕЦЬ
Студент групи 4 ІПЗ
Костенко Д. Є.
“ ” 2026р.

Лубни 2026

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1.1 Найменування	3
1.2 Шифр ПР	3
1.3 Підстава до виконання ПР	3
1.4 Терміни розробки	3
1.4.1 Початок.....	3
1.4.2 Закінчення	3
1.5 Фінансування	3
1. ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ’ЄКТА	3
2. ПРИЗНАЧЕННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАСОБУ	4
2.1 Призначення.....	4
2.2 Основні критерії ефективності	4
3. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПРОГРАМНОГО КОМПЛЕКСУ	4
3.1 Загальні вимоги	4
3.2 Вимоги до розробки	4
3.3 Вимоги до функціональності	4
3.4 Вимоги до якості	5
3.5 Вимоги до безпеки	5
4. ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМОГИ ДО КІНЦЕВОГО ПРОДУКТУ ..	5
5. ВИМОГИ ДО МАТЕРІАЛІВ І КОМПЛЕКТУЮЧИХ	5
6. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ПР	6
7. ПРИЙОМ	6
7.1 Необхідні вимоги для впровадження ПР і завершення робіт.....	6
7.2 Перелік звітних документів.....	6
7.3 Загальний перелік до прийому.....	7
7.4 Тестування ПР	7
8. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ТЕХНІЧНОГО ЗАВДАННЯ	7

ВСТУП

1.1 Найменування

Інформаційна система управління внутрішніми документами університету із використанням хмарних сервісів Microsoft 365.

1.2 Шифр ПР

UniDocs365-1

1.3 Підстава до виконання ПР

Необхідність створення інформаційної системи для автоматизації внутрішнього документообігу університету, організації процесів погодження та підпису документів, забезпечення централізованого зберігання документів і контролю їх проходження із використанням хмарних сервісів Microsoft 365.

1.4 Терміни розробки

1.4.1 Початок

10 листопада 2025 р.

1.4.2 Закінчення

20 травня 2026 р.

1.5 Фінансування

Фінансується за рахунок коштів замовника. Умови фінансування – згідно договору.

1. ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТА

Розроблюваний об'єкт є інформаційною системою електронного документообігу університету, яка забезпечує створення, погодження, підпис, зберігання та архівування внутрішніх документів із використанням хмарної платформи Microsoft 365.

До складу об'єкта, що створюється, повинно входити:

- модуль управління документами;
- модуль організації робочих просторів Microsoft Teams;
- модуль зберігання документів SharePoint;
- модуль автоматизації процесів Power Automate;
- модуль погодження документів;
- модуль внутрішнього електронного підпису;
- модуль інтеграції із засобами КЕП;
- модуль журналювання дій користувачів;
- модуль сповіщення користувачів;
- ASP.NET-застосунок для перегляду повідомлень та статусів документів.

Вхідна документація – вимоги замовника щодо організації внутрішнього електронного документообігу університету.

2. ПРИЗНАЧЕННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАСОБУ

2.1 Призначення

Програмний засіб призначений для автоматизації внутрішнього документообігу університету, організації процесів погодження та підпису документів, контролю проходження документів і забезпечення централізованого доступу до них.

2.2 Основні критерії ефективності

- автоматизація маршрутизації документів;
- скорочення часу погодження;
- підтримка внутрішнього електронного підпису;
- підтримка інтеграції із КЕП;
- централізоване хмарне зберігання документів;
- контроль доступу до документів;
- підтримка журналювання дій користувачів;
- оперативне інформування користувачів;
- зручність використання системи;
- стабільність роботи.

3. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПРОГРАМНОГО КОМПЛЕКСУ

3.1 Загальні вимоги

- працездатність у хмарному середовищі Microsoft 365;
- підтримка роботи через Microsoft Teams;
- підтримка SharePoint як сховища документів;
- підтримка автоматизованих процесів погодження;
- підтримка ролівої моделі доступу;
- підтримка журналювання дій користувачів;
- підтримка вебдоступу через браузер;
- підтримка мобільного доступу;
- підтримка модульної архітектури системи.

3.2 Вимоги до розробки

- платформа хмарних сервісів – Microsoft 365;
- система командної взаємодії – Microsoft Teams;
- система зберігання документів – SharePoint;
- система автоматизації – Power Automate;
- механізм внутрішнього підпису – email-код / Teams approval;
- зовнішній електронний підпис – КЕП;
- вебтехнологія – ASP.NET Core;
- база даних ASP.NET-застосунку – SQLite або SQL Server;
- підтримка SignalR для сповіщень;
- операційна система сервера – Windows Server або Linux.

3.3 Вимоги до функціональності

Програмний засіб повинен забезпечувати:

- створення електронних документів;
- зберігання документів у SharePoint;
- організацію робочих просторів Teams;
- автоматизований запуск процесів погодження;
- погодження документів відповідальними особами;
- повернення документів на доопрацювання;
- підтримку внутрішнього електронного підпису;
- підтримку зовнішнього КЕП;
- контроль статусів документів;
- журналювання дій користувачів;
- розмежування доступу до документів;
- автоматичне формування сповіщень;
- відображення історії проходження документів;
- архівування документів;
- перегляд повідомлень у ASP.NET-застосунку.

3.4 Вимоги до якості

- стабільність роботи системи;
- надійність зберігання документів;
- мінімальна кількість помилок під час погодження;
- модульність архітектури;
- простота супроводження та модернізації;
- актуальність інформації про статус документів;
- швидкість роботи механізмів сповіщення;
- зручність користувацького інтерфейсу.

3.5 Вимоги до безпеки

- автентифікація користувачів через корпоративні облікові записи;
- підтримка багатофакторної автентифікації;
- розмежування прав доступу користувачів;
- обмеження доступу до документів;
- журналювання дій користувачів;
- контроль змін документів;
- підтримка версійності документів;
- захист службових даних у хмарному середовищі.

4. ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМОГИ ДО КІНЦЕВОГО ПРОДУКТУ

Програмний засіб створюється як інформаційна система автоматизації внутрішнього документообігу університету.

Використання Microsoft 365 дозволяє реалізувати систему із мінімальними витратами на серверну інфраструктуру завдяки використанню хмарних сервісів. Інтеграція Teams, SharePoint та Power Automate забезпечує побудову єдиного інформаційного середовища для роботи з документами.

5. ВИМОГИ ДО МАТЕРІАЛІВ І КОМПЛЕКТУЮЧИХ

Для роботи програмного комплексу необхідні:

- корпоративне середовище Microsoft 365;

- Microsoft Teams;
- SharePoint Online;
- Power Automate;
- корпоративна електронна пошта;
- сервер або хостинг для ASP.NET-застосунку;
- браузер із підтримкою сучасних вебтехнологій.

Додаткові апаратні комплектуючі не передбачаються.

6. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ПР

№	Етап робіт	Матеріали
1	Аналіз предметної області та проєктування архітектури системи	Пояснювальна записка, UML-діаграми
2	Проєктування структури Teams та SharePoint	Структура бібліотек та ролей
3	Реалізація workflow погодження у Power Automate	Робочі процеси погодження
4	Реалізація системи внутрішнього підпису та контролю доступу	Налаштовані механізми доступу
5	Розробка ASP.NET-застосунку для сповіщень	Програмний код застосунку
6	Тестування системи та підготовка документації	Завершений програмний комплекс, документація

7. ПРИЙОМ

7.1 Необхідні вимоги для впровадження ПР і завершення робіт

Оцінка результатів розробки здійснюється замовником за поданням наступних матеріалів:

- налаштоване середовище Microsoft Teams;
- бібліотеки документів SharePoint;
- workflow Power Automate;
- ASP.NET-застосунок;
- програмний код системи;
- журнал проходження документів;
- результати тестування;
- інструкція користувача.

Перелік документів:

- технічне завдання;
- пояснювальна записка;
- програма та методика тестування;
- керівництво користувача.

7.2 Перелік звітних документів

- анований звіт за етапами виконання;
- програмний комплекс;
- акт приймання продукції.

7.3 Загальний перелік до прийому

До прийому пред'являються:

- акт здачі-приймання;
- програмний засіб;
- комплект документації;
- налаштовані сервіси Microsoft 365.

7.4 Тестування ПР

Тестування виконується відповідно до програми та методики тестування, що розробляється виконавцем та затверджується замовником.

8. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ТЕХНІЧНОГО ЗАВДАННЯ

Дане технічне завдання може змінюватися у процесі розробки інформаційної системи за погодженням сторін з оформленням відповідних доповнень до ТЗ.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»

Факультет технологій та інформаційних систем

(назва факультету, інституту)

Інформаційних технологій та систем

(назва кафедри)

Пояснювальна записка

до дипломного проєкту (роботи)

БАКАЛАВРА

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: РОЗРОБКА ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ
ВНУТРІШНІМИ ДОКУМЕНТАМИ УНІВЕРСИТЕТУ ІЗ
ВИКОРИСТАННЯМ ХМАРНИХ СЕРВІСІВ MICROSOFT 365

Виконав: студент 4 курсу

Спеціальності 121 «Інженерія програмного
забезпечення»

(шифр і назва напрямку підготовки, спеціальності)

Костенко Д. Є.

(прізвище та ініціали)

Керівник

Донченко С.М.

(прізвище та ініціали)

Рецензент

Іщенко В.С.

(прізвище та ініціали)

Лубни – 2026 року

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ В УНІВЕРСИТЕТАХ.....	6
1.1. Сучасні підходи до цифровізації документообігу в освітніх установах	6
1.2. Огляд можливостей платформи Microsoft 365 для реалізації документообігу	12
1.3. Аналіз методів електронного підпису та ідентифікації користувачів.....	18
РОЗДІЛ 2. ПРОЄКТУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДОКУМЕНТАМИ	25
2.1. Формування вимог до системи та опис бізнес-процесів.....	25
2.2. Архітектура системи на базі Microsoft 365	34
2.3. Модель внутрішнього електронного підпису та контролю доступу	40
РОЗДІЛ 3. РЕАЛІЗАЦІЯ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЕЛЕКТРОННОГО ПІДПISУ	46
3.1. Реалізація структури документів та робочих просторів системи електронного документообігу	46
3.2. Реалізація бізнес-процесів погодження за допомогою Power Automate	53
3.3. Розробка ASP.NET застосунку для сповіщення про зміни електронного документу.....	60
3.4. Тестування системи електронного документообігу та оцінка її ефективності	68
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	74
ДОДАТОК А.....	78
ДОДАТОК Б	83

ВСТУП

В умовах цифрової трансформації суспільства та особливо в умовах функціонування закладів вищої освіти України під впливом воєнних викликів, питання ефективної організації внутрішнього документообігу набуває критичного значення. Традиційні паперові процеси виявляються не лише повільними та ресурсозатратними, але й вразливими до втрати інформації, дублювання даних та відсутності прозорості управлінських рішень. Водночас сучасні хмарні платформи, зокрема Microsoft 365, відкривають нові можливості для побудови гнучких, масштабованих та доступних інформаційних систем, що забезпечують безперервність роботи університету незалежно від фізичного розташування його підрозділів та персоналу. Це особливо актуально для переміщених університетів, де цифрове середовище фактично стає основою організаційної діяльності.

Важливим аспектом сучасного документообігу є забезпечення належного рівня довіри до електронних документів та процедур їх погодження. Використання кваліфікованого електронного підпису КЕП гарантує юридичну значущість документів, проте його застосування у внутрішніх процесах часто є надмірно складним і повільним. У зв'язку з цим виникає потреба у впровадженні гібридних моделей підпису, що поєднують внутрішні корпоративні механізми підтвердження дій користувачів (через корпоративну пошту, системи авторизації та логування) із зовнішніми засобами електронного підпису для офіційних документів. Такий підхід дозволяє досягти балансу між оперативністю та юридичною значущістю, що є важливим для адміністративних процесів університету.

Додаткової актуальності темі надає необхідність інтеграції різних цифрових інструментів у єдине інформаційне середовище. Використання таких сервісів, як SharePoint, Power Automate, Microsoft Teams та інших компонентів екосистеми Microsoft 365 дозволяє створити комплексну систему, яка не лише

забезпечує зберігання документів, але й автоматизує їх рух, контроль доступу, погодження та моніторинг. Це формує нову модель управління документами, орієнтовану на процеси, взаємодію та прозорість, що відповідає сучасним вимогам до цифрового університету.

Отже, вибір теми дослідження обумовлений необхідністю розробки ефективної, гнучкої та безпечної інформаційної системи управління внутрішніми документами університету на основі хмарних технологій, яка здатна забезпечити автоматизацію бізнес-процесів, підвищення прозорості управління, скорочення часу обробки документів та адаптацію до умов розподіленої роботи. Саме поєднання технологічних можливостей хмарних сервісів із організаційними потребами закладу вищої освіти визначає практичну значущість і доцільність обраної теми.

Об’єкт дослідження: процеси управління внутрішнім документообігом університету,

Предмет дослідження: методи та засоби побудови інформаційної системи електронного документообігу на базі хмарних технологій Microsoft 365.

Мета роботи: розробка інформаційної системи управління внутрішніми документами університету на основі хмарних сервісів Microsoft 365 із використанням гібридної моделі електронного підпису.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання:

- проаналізувати існуючі підходи до організації електронного документообігу; дослідити можливості платформи Microsoft 365 для побудови інформаційних систем;
- визначити вимоги до системи управління документами в університеті; розробити архітектуру системи та модель доступу;
- спроектувати механізми електронного підпису; реалізувати прототип системи з використанням сервісів Microsoft 365;

- провести тестування та оцінити ефективність запропонованого рішення.

У роботі використано такі методи дослідження: аналіз і узагальнення наукових джерел, системний аналіз, моделювання бізнес-процесів, проєктування інформаційних систем, експериментальне дослідження та порівняльний аналіз результатів. Інструментами дослідження виступають сервіси Microsoft 365 (SharePoint, Power Automate, Teams, Forms, Outlook), а також засоби моделювання та візуалізації процесів.

У першому розділі роботи здійснюється аналіз сучасних підходів до організації електронного документообігу в закладах вищої освіти, розглядаються проблеми традиційних моделей управління документами та досліджуються можливості хмарних технологій для їх вирішення. Особлива увага приділяється функціональним можливостям платформи Microsoft 365, а також методам електронного підпису та ідентифікації користувачів, включаючи використання кваліфікованого електронного підпису та внутрішніх корпоративних механізмів підтвердження дій.

У другому розділі розробляється архітектура інформаційної системи управління документами, визначаються функціональні вимоги, описуються бізнес-процеси та моделі взаємодії користувачів. Розглядається структура системи на базі сервісів Microsoft 365, принципи організації доступу до документів, а також проєктується гібридна модель електронного підпису, що поєднує внутрішні та зовнішні механізми підтвердження.

У третьому розділі представлено практичну реалізацію системи, включаючи налаштування середовища Microsoft 365, створення структури документів, реалізацію процесів погодження за допомогою Power Automate та організацію доступу користувачів. Також проведено тестування системи, проаналізовано результати її впровадження та здійснено оцінку ефективності у порівнянні з традиційними підходами до документообігу.

РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ В УНІВЕРСИТЕТАХ

1.1. Сучасні підходи до цифровізації документообігу в освітніх установах

Сучасні підходи до цифровізації документообігу в освітніх установах доцільно розглядати у ширшому контексті як складову системи документообігу підприємства, що функціонує в умовах нормативно-правового регулювання, організаційних обмежень та технологічного розвитку. В Україні правові засади електронного документообігу визначаються законами про електронні документи та електронний документообіг, а також про електронні довірчі послуги, які встановлюють вимоги до створення, зберігання та використання електронних документів і підписів. У цьому контексті особливу роль відіграє КЕП, який забезпечує юридичну значущість документів і прирівнюється до власноручного підпису. Однак нормативна база не лише дозволяє, а й опосередковано вимагає диференційованого підходу до рівнів довіри в документообігу, оскільки не всі внутрішні процеси потребують максимальної юридичної сили, а надмірне використання КЕП створює додаткові організаційні та технічні бар'єри.

Теоретичний аналіз понять «система документообігу» (СД) та «система електронного документообігу» (СЕД) вимагає розуміння еволюції управлінських процесів від паперових форм до цифрових екосистем [13]. У широкому сенсі система документообігу – це сукупність взаємопов'язаних принципів, методів та засобів, що забезпечують організацію руху документів в установі з моменту їх створення або отримання до завершення виконання або відправлення. Основними характеристиками традиційної СД є чітка регламентація маршрутів, наявність стадій реєстрації, контролю виконання та архівного зберігання. До ключових термінів тут належать документопотік (рух документів у певному напрямку, наприклад, вхідний, вихідний чи внутрішній), життєвий цикл

документа та номенклатура справ, яка структурує документаційну базу організації.

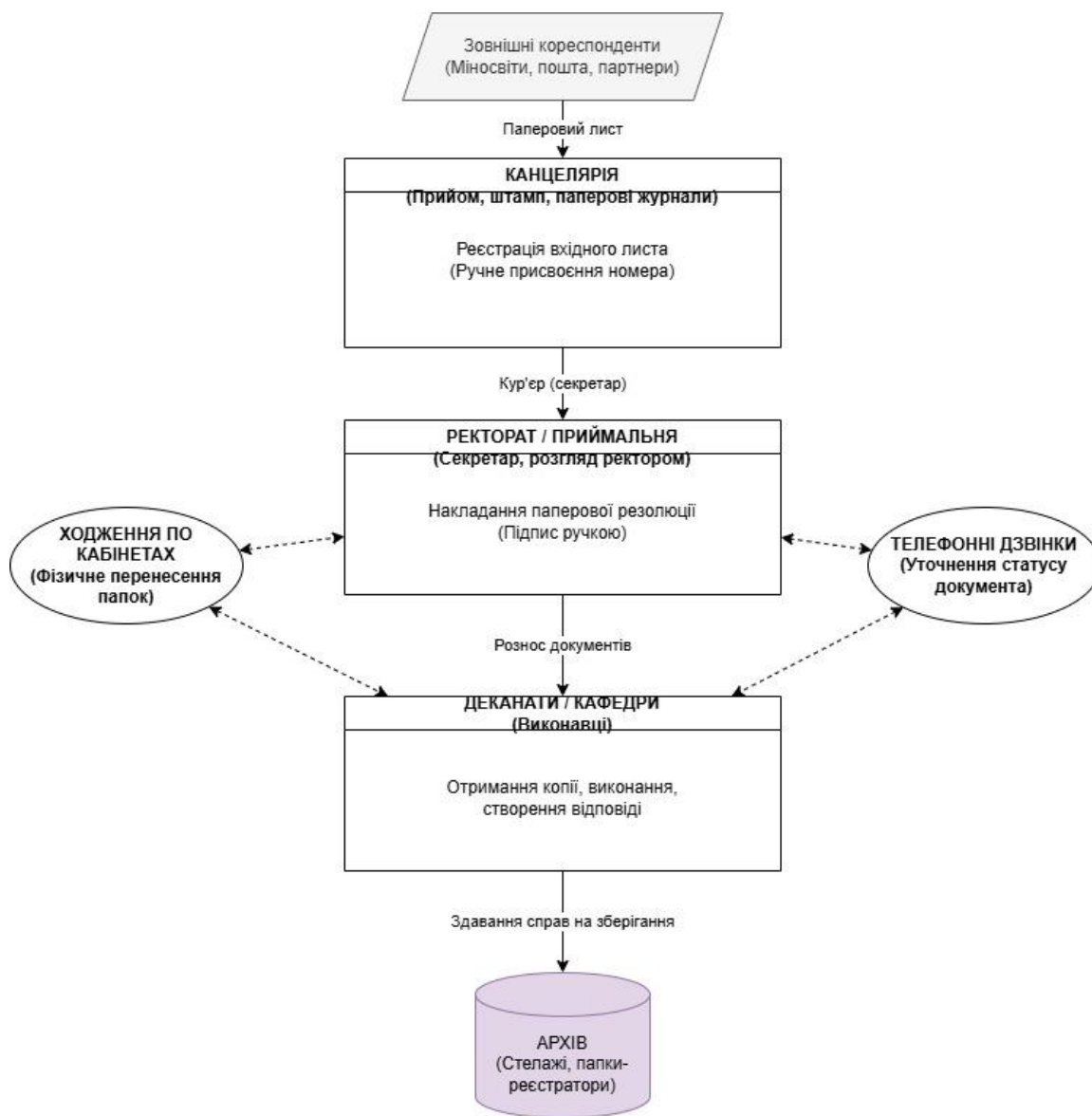

Рис. 1.1. Система документообігу університету в часи до цифровізації

Перехід до системи електронного документообігу (СЕД) не є простою оцифровкою паперів, а являє собою організаційно-технічну систему, що забезпечує процес створення, управління доступом та розповсюдження електронних документів у комп'ютерних мережах (рис. 1.2). Визначальною ознакою СЕД є використання електронного цифрового підпису (ЕЦП) або кваліфікованого електронного підпису (КЕП), який надає юридичної сили

безпаперовим операціям [6; 7]. Центральним поняттям стає електронний документ, що складається з двох частин: реквізитної (метадані про автора, дату, тип) та змістовної (безпосередньо текст чи дані). СЕД характеризується високою швидкістю передачі інформації, можливістю паралельної роботи кількох користувачів над одним проектом та автоматизованим моніторингом дедлайнів.

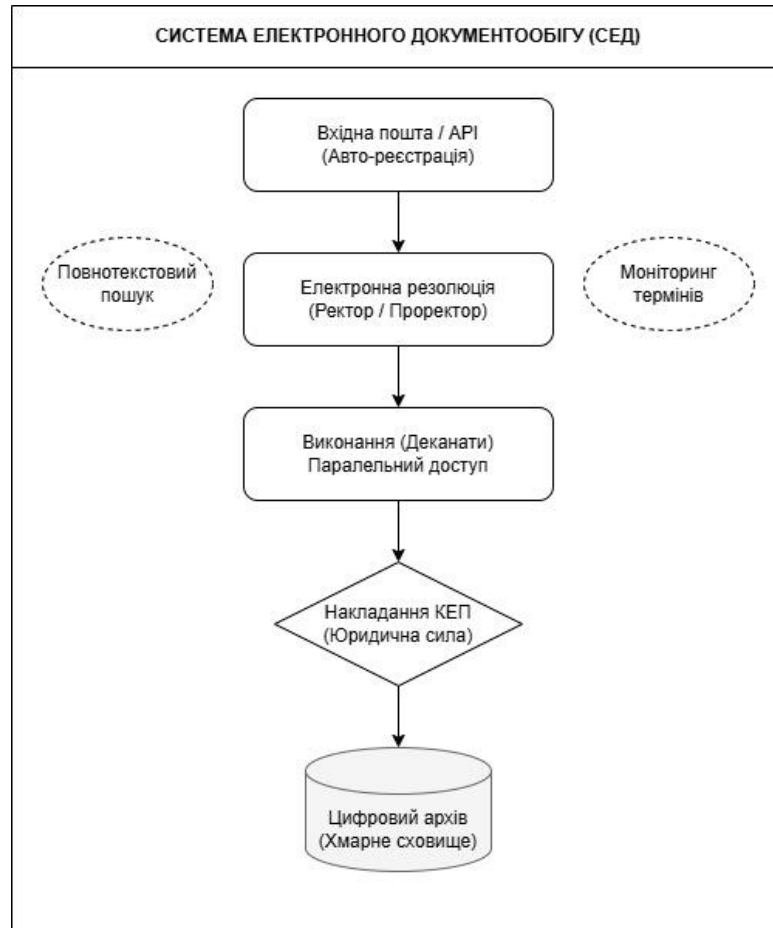

Рис. 1.2. СЕД

З рис. 1.2. бачимо основні зміни та переваги цієї схеми (порівняно з паперовою):

- Центральне ядро (СЕД): Весь документообіг відбувається всередині однієї захищеної інформаційної системи. Жодних фізичних папок.
- автоматизований вхід: Канцелярія отримує документи автоматично через системи електронної взаємодії (СЕВ ОБВ) або e-mail. Система сама перевіряє чинність КЕП.

- миттєвий пошук та моніторинг: Червоні пунктирні овали – це сервіси, які працюють постійно. Ректор або виконавець можуть миттєво знайти будь-який документ, а система автоматично нагадує про дедлайни (замість телефонів).
- електронний архів: Документи автоматично передаються в цифровий архів, де вони зберігаються з дотриманням вимог щодо захисту інформації.
- паралельна робота: Декілька виконавців можуть працювати над одним документом одночасно. Табл. 1.1 показує відмінності СД та СЕД за ключовими характеристиками.

Важливим аспектом теоретичного аналізу СЕД є поняття інтероперабельності – здатності СЕД взаємодіяти з іншими інформаційними системами (наприклад, ERP чи CRM) для безшовного обміну даними. Таким чином, якщо традиційна система документообігу фокусується на фізичному переміщенні носія, то сучасна СЕД спрямована на управління контентом та автоматизацію бізнес-процесів, що робить її не просто сховищем файлів, а динамічним інструментом прийняття управлінських рішень.

Таблиця 1.1

Порівняння систем СД та СЕД

Характеристика	Система документообігу (традиційна)	Система електронного документообігу (СЕД)
Носій інформації	Переважно паперовий	Цифровий (файл)
Спосіб передачі	Кур'єрська доставка, пошта, передача з рук в руки	Локальні мережі, Інтернет, хмарні сервіси
Автентифікація	Власноручний підпис та печатка	Електронний підпис (КЕП)
Пошук документів	Ручний (за реєстраційними журналами та папками)	Миттєвий (за атрибутами, ключовими словами або змістом)

Електронний документообіг в університетах України регламентується комплексом законів, постанов та інструкцій, що визначають юридичну силу електронних документів, правила архівування, підписання, безпеки та організації внутрішнього діловодства.

Основні нормативні акти:

- Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» – визначає юридичні засади використання електронних документів [5].
- Закон України «Про електронні довірчі послуги» – регулює електронний підпис, печатку, сертифікати [6].
- Закон України «Про інформацію», «Про захист персональних даних», «Про освіту», «Про вищу освіту» – визначають правила роботи з інформацією, персональними даними, академічною доброчесністю (<https://zakon.rada.gov.ua>).
- ДСТУ 4163:2020 – встановлює вимоги до оформлення документів [2].
- Типова інструкція з діловодства (Постанова КМУ №55, 2018) – уніфікувала процеси СЕД для державних установ. Це ключовий документ для університетів. [1]
- Порядок роботи з електронними документами (Наказ Мін'юсту №1886/5) – регулює внутрішні процедури електронного архівування. [7]

Спеціальні положення ЗВО (наприклад, ТНПУ) адаптують ці вимоги для університетських структур. Вони визначають принципи законності, безпеки, сумісності, прозорості та економічності СЕД [4].

Наукові дослідження також підкреслюють, що впровадження СЕД є ключовим для цифрової модернізації країни, але законодавча база потребує подальшого удосконалення. З наукової точки зору проблема цифровізації

документообігу досліджувалася у працях як зарубіжних, так і вітчизняних учених, зокрема в контексті електронного урядування, інформаційних систем управління та цифрової трансформації організацій. Дослідження таких науковців, як Richard L. Nolan [18; 23] та Michael Hammer [8], заклали основу розуміння необхідності реінжинірингу бізнес-процесів при впровадженні інформаційних систем, включаючи документообіг. У сучасних роботах значна увага приділяється переходу від документ-орієнтованих до процесно-орієнтованих систем, де документи розглядаються як частина цифрових потоків даних. В українському науковому просторі питання електронного документообігу досліджуються в контексті інформатизації освіти, розвитку цифрових університетів та впровадження хмарних технологій.

Практичний досвід впровадження електронного документообігу показує, що використання виключно кваліфікованого електронного підпису для всіх типів документів є неефективним. По-перше, це створює значне навантаження на інфраструктуру надавачів довірчих послуг, зокрема банківських установ, які часто виступають посередниками у видачі та обслуговуванні сертифікатів підпису. По-друге, процес накладання КЕП є відносно складним для користувачів і вимагає додаткових дій, що уповільнює внутрішні управлінські процеси. По-третє, значна частина внутрішніх документів (службові записки, погодження, внутрішні заявки) не потребує юридичної сили на рівні офіційних зовнішніх документів, але потребує фіксації факту дії, ідентифікації користувача та можливості аудиту. Таким чином, виникає протиріччя між вимогами безпеки, юридичної значущості та ефективності.

Узагальнюючи розглянуті підходи, можна зробити висновок, що оптимальним напрямом розвитку систем документообігу є використання хмарних середовищ, які забезпечують централізоване зберігання, доступність і інтеграцію сервісів, у поєднанні з багаторівневою моделлю електронного підпису. Така модель передбачає використання внутрішнього електронного

підпису для оперативних процесів, що реалізується через механізми автентифікації, підтвердження дій та журналювання в корпоративному середовищі, а також застосування КЕП як зовнішнього інструменту для документів, що потребують юридичної значущості. Саме поєднання цих підходів дозволяє забезпечити баланс між ефективністю, зручністю використання та відповідністю нормативним вимогам, що і визначає основу для подальшого проєктування інформаційної системи управління документами університету.

1.2. Огляд можливостей платформи Microsoft 365 для реалізації документообігу

Платформа Microsoft 365 [9] є комплексним екосистемним рішенням, яке забезпечує повний життєвий цикл управління корпоративним контентом (Enterprise Content Management, ECM) завдяки глибокій інтеграції своїх ключових компонентів. Побудова системи електронного документообігу (СЕД) на базі цієї платформи дозволяє автоматизувати бізнес-процеси, забезпечити централізоване зберігання даних та високий рівень кібербезпеки.

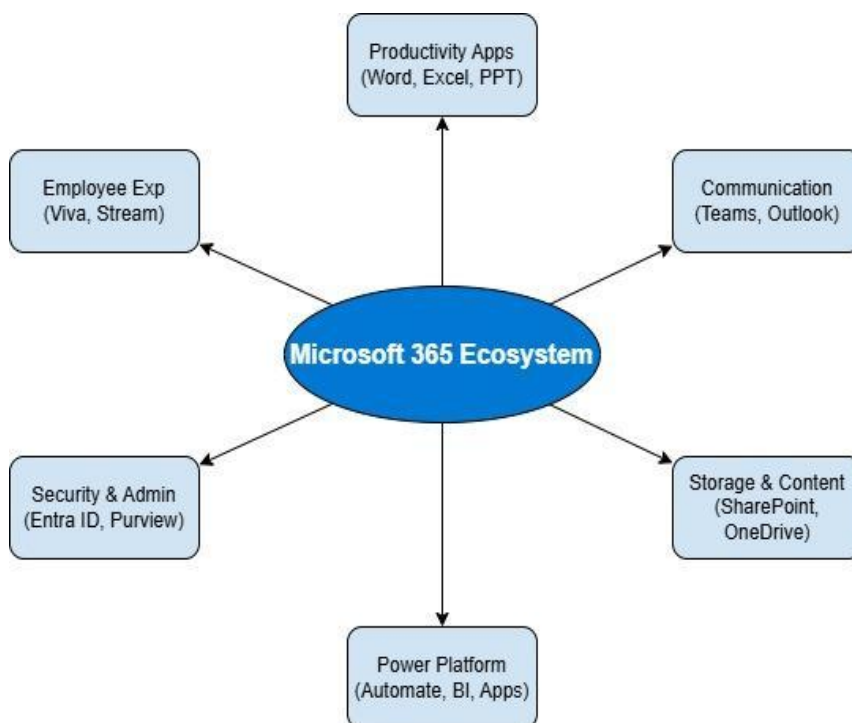

Рис. 1.3. Екосистема MS365 (Microsoft365)

Платформа Microsoft 365 являє собою інтегроване хмарне середовище, що об'єднує широкий спектр сервісів для організації спільної роботи, управління інформацією та автоматизації бізнес-процесів. У контексті побудови систем електронного документообігу її ключовою перевагою є глибока інтеграція між компонентами, що дозволяє формувати єдину цифрову екосистему без необхідності розробки складних програмних рішень з нуля. Завдяки моделі SaaS (рис. 1.4) платформа забезпечує доступ до інструментів з будь-якого пристрою, централізоване адміністрування, автоматичне оновлення та високий рівень відмовостійкості, що є критично важливим для закладів вищої освіти в умовах розподіленої роботи та нестабільної інфраструктури.

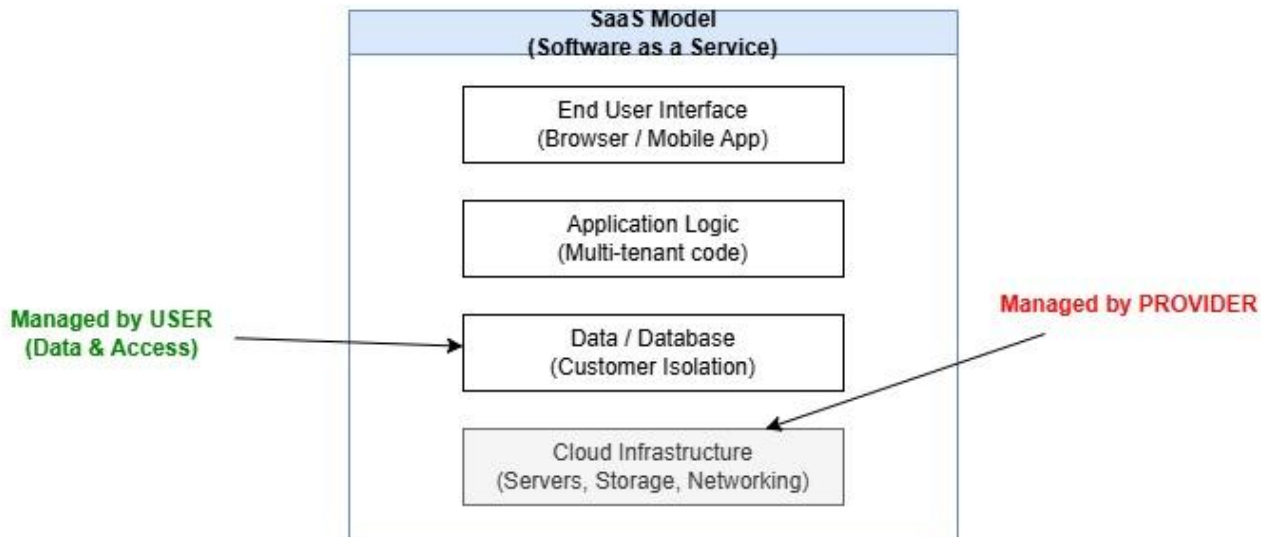

Рис. 1.4. Модель SaaS

SaaS (Software as a Service – програмне забезпечення як послуга) – це модель хмарних обчислень, при якій користувач отримує доступ до готового прикладного програмного забезпечення через інтернет. У цій моделі постачальник послуг повністю бере на себе хостинг, управління, обслуговування інфраструктури, оновлення безпеки та технічну підтримку додатка [3].

Основні характеристики SaaS (рис. 1.4):

- Доступ через браузер: Користувачеві не потрібно встановлювати складне ПЗ на свій комп'ютер; достатньо мати веб-браузер та стабільне інтернет-з'єднання.
- Модель підписки: Оплата зазвичай здійснюється щомісяця або щорічно (Pay-as-you-go), що дозволяє компаніям уникати великих капітальних витрат на ліцензії.
- Мультиорендність (Multi-tenancy): Одна копія додатка обслуговує багатьох користувачів, при цьому дані кожного клієнта надійно ізольовані.
- Автоматичні оновлення: Усі патчі та нові функції впроваджуються розробником централізовано, тому всі користувачі завжди працюють з останньою версією.

Центральним елементом реалізації документообігу виступає SharePoint (рис. 1.5), який забезпечує структуроване зберігання документів, управління доступом та підтримку версійності. SharePoint дозволяє організовувати бібліотеки документів, створювати ієрархію папок, налаштовувати метадані та політики зберігання, що дає змогу формалізувати інформаційні потоки відповідно до організаційної структури університету. Важливою функцією є підтримка контролю версій, що забезпечує відстеження змін і можливість повернення до попередніх станів документів, а також журналювання дій користувачів, що формує основу для аудиту [12].

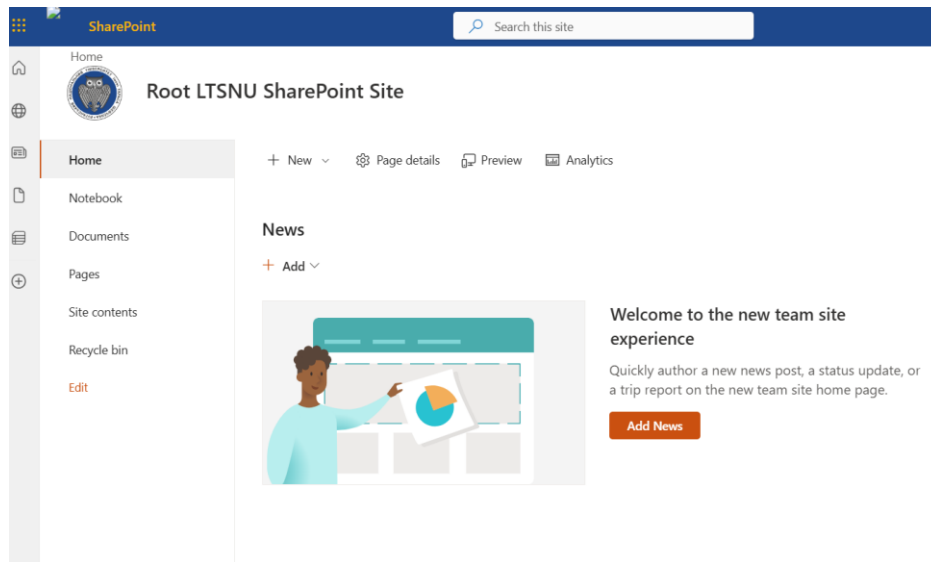

Рис. 1.5. SharePoint

Не менш важливу роль відіграє Power Automate (рис. 1.6), який забезпечує автоматизацію процесів погодження та обробки документів. За допомогою цього сервісу можна реалізувати маршрути руху документів відповідно до визначених бізнес-процесів, включаючи багаторівневі погодження, умовну логіку, сповіщення користувачів та інтеграцію з іншими сервісами. Power Automate дозволяє створювати як прості сценарії автоматизації, так і складні процеси з розгалуженою логікою, що значно підвищує ефективність управління документами та зменшує кількість ручних операцій [10].

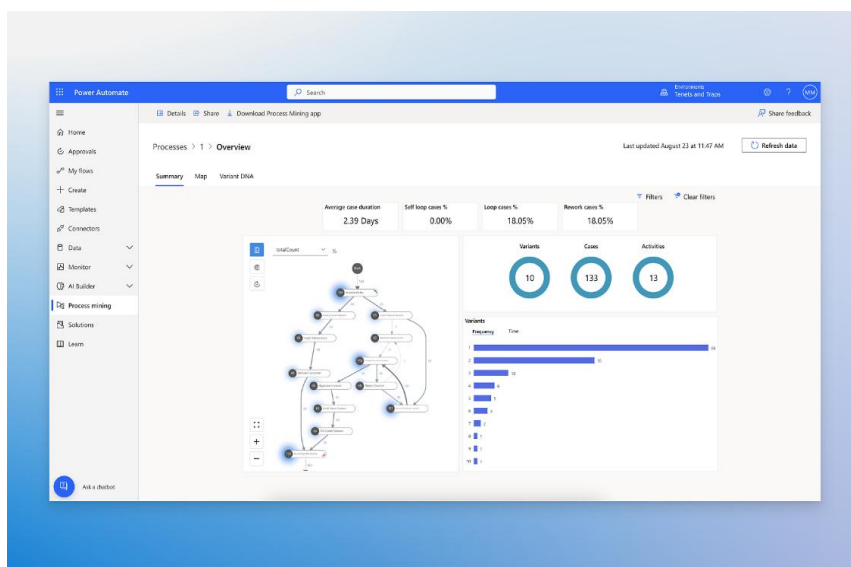

Рис. 1.6. Power Automate

Сервіс Microsoft Teams (рис. 1.7) виступає як інтерфейс взаємодії користувачів із системою документообігу, об'єднуючи комунікацію, доступ до документів та робочі процеси в єдиному середовищі. Кожна команда в Teams може відповідати певному типу документів або структурному підрозділу, а інтеграція з SharePoint забезпечує автоматичне створення пов'язаних сховищ даних. Це дозволяє організувати роботу користувачів у звичному середовищі, де документи, обговорення та процеси погодження поєднуються в єдиному інтерфейсі [11].

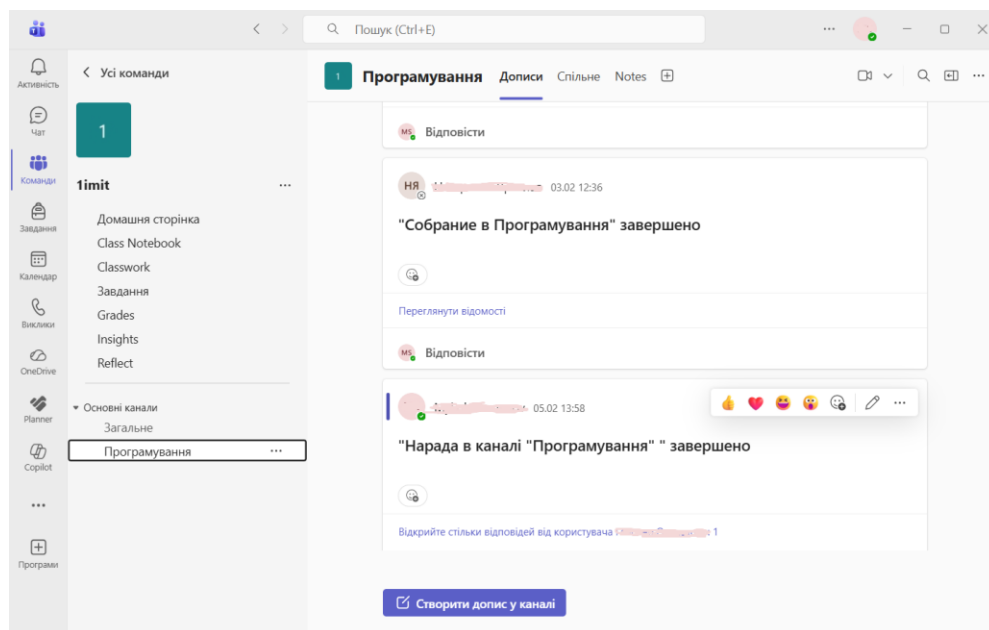

Рис. 1.7. Microsoft Teams

Додатково використовуються Microsoft Forms для введення структурованих даних та Microsoft Outlook для сповіщень і взаємодії із зовнішніми користувачами.

Практичне застосування платформи Microsoft 365 у системі документообігу університету полягає у формуванні єдиного цифрового середовища, де кожен етап життєвого циклу документа – від створення до архівування – реалізується засобами інтегрованих сервісів. Зокрема, створення документів може ініціюватися через Microsoft Forms або безпосередньо в бібліотеках SharePoint, де автоматично формуються записи з відповідними

метаданими (тип документа, автор, підрозділ, дата створення). Це дозволяє стандартизувати процес введення інформації та мінімізувати помилки, пов'язані з ручним заповненням.

Подальший рух документа реалізується за допомогою Power Automate, який забезпечує автоматичне направлення документа на погодження відповідно до заданого маршруту. Наприклад, службова записка може проходити погодження на рівні керівника підрозділу, після чого – адміністрації, а на фінальному етапі – передаватися на підпис. При цьому система автоматично надсилає сповіщення через Microsoft Outlook або Microsoft Teams, фіксує час обробки та результати кожного етапу, що забезпечує прозорість і контроль процесу.

Організаційна структура документообігу може бути відображена через створення окремих команд у Microsoft Teams для різних типів документів або підрозділів університету. Кожна така команда має пов'язане сховище в SharePoint, де документи зберігаються відповідно до визначеної структури, а доступ до них надається на основі ролей користувачів. Це дозволяє реалізувати принцип мінімально необхідних прав доступу, коли співробітник бачить лише ті документи, які стосуються його діяльності. Додатково забезпечується можливість спільного редагування документів у реальному часі, обговорення змін та інтеграції з комунікаційними каналами.

Особливістю застосування Microsoft 365 у системі документообігу є можливість реалізації гібридної моделі електронного підпису. Внутрішній електронний підпис може бути реалізований через механізми підтвердження дій у Power Automate (через функцію Approvals), де фіксується факт погодження документа конкретним користувачем із прив'язкою до його облікового запису. Для документів, що потребують юридичної значущості, передбачається використання КЕП як зовнішнього інструменту, що інтегрується в загальний процес. Таким чином, система дозволяє гнучко поєднувати швидкість внутрішніх

процесів із вимогами нормативного середовища, забезпечуючи ефективний і безпечний документообіг.

Узагальнюючи, платформа Microsoft 365 забезпечує всі необхідні функціональні можливості для побудови сучасної системи електронного документообігу: від зберігання та структурування документів до автоматизації процесів і організації взаємодії користувачів. Її модульна структура дозволяє гнучко адаптувати систему до потреб університету, а інтеграція сервісів – реалізувати комплексні сценарії без значних витрат на розробку. Це робить Microsoft 365 доцільною технологічною основою для створення інформаційної системи управління внутрішніми документами з урахуванням сучасних вимог до ефективності, безпеки та доступності.

1.3. Аналіз методів електронного підпису та ідентифікації користувачів

У сучасних інформаційних системах документообігу питання електронного підпису та ідентифікації користувачів безпосередньо пов'язане з рівнем довіри до виконаних дій і юридичною значущістю документів. Доцільно чітко розмежовувати два типи документообігу: юридично значимий, який виходить за межі організації та підпадає під дію нормативно-правового регулювання, і внутрішній корпоративний, що забезпечує управління внутрішніми процесами та не завжди потребує максимальної юридичної сили. Такий поділ дозволяє оптимізувати використання засобів електронного підпису, уникнути надмірного навантаження на користувачів і технічну інфраструктуру, а також підвищити ефективність обробки документів.

Юридично значимий документообіг в Україні базується на використанні КЕП, який відповідно до законодавства прирівнюється до власноручного підпису та забезпечує автентичність, цілісність і невідомність електронного документа. Використання КЕП є обов'язковим для документів, що мають правові наслідки, зокрема договорів, наказів, офіційних листів та звітності. Такий підпис базується на криптографічних механізмах, сертифікатах відкритих ключів і довірчій

інфраструктурі, що гарантує високий рівень захисту. Водночас його застосування потребує додаткових ресурсів: отримання сертифікатів, використання спеціального програмного забезпечення, проходження процедур ідентифікації, що ускладнює використання КЕП у масових внутрішніх процесах.

У межах розвитку систем електронного документообігу важливим є не лише використання технологічних платформ, але й інтеграція механізмів електронного підпису та ідентифікації користувачів, що забезпечують довіру до цифрових процесів. Як показує аналіз, у сучасних умовах внутрішній документообіг доцільно будувати на основі корпоративних механізмів підтвердження дій користувачів, які можуть розглядатися як внутрішній електронний підпис. Такий підхід передбачає використання систем автентифікації, авторизації та журналювання, де кожна дія користувача фіксується з прив'язкою до його облікового запису, що забезпечує простежуваність і контроль виконаних операцій. Додатково можуть застосовуватися механізми багатфакторної автентифікації або одноразові коди, що надсилаються через корпоративні канали зв'язку, що підвищує рівень довіри до ідентифікації без істотного ускладнення користувацького досвіду.

Водночас для забезпечення юридичної значущості документів використовується КЕП, який в Україні став ключовим елементом цифрової взаємодії між громадянами, бізнесом і державою. Його застосування охоплює широкий спектр процесів, включаючи подання електронної звітності, укладення договорів, взаємодію з державними реєстрами, банківські операції та оформлення трудових відносин. Для підтримки цих процесів сформовано розвинену інфраструктуру, що включає сервіси електронного документообігу, державні платформи та надавачів довірчих послуг. Така інфраструктура забезпечує високий рівень захисту, проте водночас створює певні обмеження щодо швидкості та зручності використання, особливо в контексті масових внутрішніх процесів.

Нині КЕП охоплює майже всі сфери взаємодії громадянина, бізнесу та держави:

- державні послуги (G2C та G2B): авторизація на порталі «Дія», подання заявок на отримання соціальних виплат, реєстрація ФОП або ТОВ, отримання витягів з реєстрів.
- електронна звітність: подання податкових декларацій до Державної податкової служби (ДПС), звітів до Пенсійного фонду та органів статистики.
- корпоративний документообіг (B2B): підписання договорів з контрагентами, актів виконаних робіт, рахунків-фактур та додаткових угод у цифровому форматі.
- банківські та фінансові операції: дистанційне відкриття рахунків, підписання кредитних договорів та верифікація транзакцій.
- трудові відносини: оформлення на роботу (для дистанційних працівників), підписання наказів та заяв про відпустку в межах системи внутрішнього документообігу.
- медицина та освіта: підписання декларацій з лікарями в системі eHealth, завірення електронних дипломів та вступних заявок.

Для реалізації цих сценаріїв в Україні функціонує розгалужена інфраструктура сервісів:

1. Сервіси для підписання та обміну документами

- Вчасно: Один із найпопулярніших сервісів для бізнесу. Дозволяє масово підписувати акти, договори та обмінюватися ними з контрагентами.
- Paperless: Простий інструмент від ПриватБанку для завантаження, підписання та надсилання документів.
- Document.online: Платформа для автоматизації зовнішнього та внутрішнього документообігу.

- М.Е.Дос: Потужне рішення, яке спеціалізується на звітності до державних органів та обміні первинними документами.

2. Державні ресурси

- Портал «Дія»: Розділ «Підписання документів» дозволяє безкоштовно накласти підпис на будь-який файл або перевірити вже підписаний документ.
- Центральний засвідчувальний орган (czo.gov.ua): Офіційний ресурс для перевірки статусу сертифікатів та підпису.

3. Надавачі електронних довірчих послуг (де отримати КЕП)

- Дія.Підпис: Найсучасніший формат (Smart-ID), який зберігається у смартфоні та активується через розпізнавання обличчя.
- Приват24 / Ощадбанк: Найпростіший спосіб для фізичних осіб та ФОП отримати файловий ключ онлайн за кілька хвилин.
- АЦСК органів юстиції та ДПС: Надають ключі як у файловому вигляді, так і на захищених носіях (токенах).
- Cloud Key (Хмарний підпис), яскравим представником якого є Smart-ID або Дія.Підпис, – це технологія, що фактично позбавляє користувача необхідності носити з собою фізичну флешку або файл. Це «золота середина» між безпекою апаратного токена та зручністю мобільного додатка.

З технічної точки зору, реалізація КЕП може здійснюватися за допомогою різних типів носіїв ключів, що відрізняються рівнем безпеки. Файлові ключі є найбільш простими у використанні, однак можуть бути скопійовані або скомпрометовані у разі несанкціонованого доступу до пристрою користувача. Апаратні токени, які в законодавстві визначаються як захищені носії особистих ключів, забезпечують значно вищий рівень безпеки, оскільки ключ генерується та зберігається всередині спеціалізованого пристрою і не може бути скопійований або витягнутий. Додатково вони мають механізми захисту від

підбору пароля та виконують криптографічні операції ізольовано від операційної системи. Окремим напрямом розвитку є хмарні підписи, що реалізуються через захищені серверні модулі та мобільні пристрої користувачів, поєднуючи зручність використання з високим рівнем захисту.

Таким чином, можливості платформи Microsoft 365 дозволяють інтегрувати зазначені підходи у єдину систему документообігу, де внутрішні процеси реалізуються через корпоративні механізми підтвердження дій користувачів, а зовнішні – із застосуванням кваліфікованого електронного підпису. Такий підхід забезпечує формування гібридної моделі підпису, яка поєднує оперативність, зручність і відповідність нормативним вимогам, що є ключовою умовою ефективного функціонування сучасної інформаційної системи управління документами.

Для внутрішнього документообігу доцільним є використання корпоративних механізмів підтвердження дій користувачів, які умовно можна розглядати як внутрішній електронний підпис. Такий підпис реалізується через сукупність засобів автентифікації, авторизації та журналювання дій у системі, де кожна дія користувача (створення, погодження, редагування документа) фіксується з прив'язкою до його облікового запису. Додатковим рівнем підтвердження може виступати багатофакторна автентифікація або одноразові коди, що надсилаються через корпоративну пошту чи інші канали зв'язку. Використання Multi-Factor Authentication або підтвердження через email-код дозволяє підвищити достовірність ідентифікації користувача без суттєвого ускладнення процесу взаємодії із системою.

Порівняння різних методів електронного підпису та ідентифікації дозволяє виділити кілька рівнів довіри. Найвищий рівень забезпечує КЕП, який має юридичну силу та використовується у зовнішніх взаємодіях. Середній рівень довіри формують механізми багатофакторної автентифікації, які підтверджують особу користувача через декілька незалежних факторів (пароль, код, пристрій).

Різниця між файловим носієм та апаратним токеном – це передусім питання фізичного контролю та захисту від копіювання. В українському законодавстві апаратні токени називаються «захищеними носіями особистих ключів» (ЗНОК).

Ось порівняння за ключовими критеріями безпеки:

1. Можливість копіювання

- Файловий ключ: Це звичайний файл (зазвичай з розширенням .jks, .pfx, .dat), який можна скопіювати на флешку, надіслати поштою або завантажити у хмару. Якщо зловмисник отримає доступ до вашого комп'ютера, він може непомітно вкрасти файл ключа.
- Апаратний токен: Це спеціалізований USB-пристрій (схожий на флешку), усередині якого є криптографічний чип. Ключ генерується всередині пристрою і його неможливо витягнути або скопіювати. Навіть якщо ви вставили токен у комп'ютер, програма лише «просить» токен підписати дані, але сам секретний ключ нікуди не передається.

2. Захист від підбору пароля (Brute-force)

- Файловий ключ: Кількість спроб введення пароля не обмежена на рівні самого файлу. Зловмисник може використовувати спеціальне ПЗ для автоматичного підбору пароля до файлу.
- Апаратний токен: Має вбудований захист. Після певної кількості невдалих спроб введення PIN-коду (зазвичай 7–15 разів) токен блокується назавжди, а дані на ньому знищуються.

3. Місце проведення криптографічних операцій

- Файловий ключ: Коли ви підписуєте документ, ключ зчитується в оперативну пам'ять комп'ютера. У цей момент віруси-шпигуни можуть перехопити його.
- Апаратний токен: Усі обчислення відбуваються всередині самого токена. Комп'ютер не бачить секретний ключ, він бачить лише результат підпису.

Базовий рівень забезпечується внутрішнім корпоративним підписом, що ґрунтується на обліковому записі користувача та системі журналювання. Така ієрархія дозволяє гнучко підходити до організації документообігу, застосовуючи відповідний рівень захисту залежно від типу документа та його значущості. У результаті формується ефективна гібридна модель, яка поєднує оперативність внутрішніх процесів із вимогами юридичної безпеки.

Cloud Key (Хмарний підпис), яскравим представником якого є Smart-ID або Дія.Підпис, – це технологія, що фактично позбавляє користувача необхідності носити з собою фізичну флешку або файл. Це «золота середина» між безпекою апаратного токена та зручністю мобільного додатка.

РОЗДІЛ 2. ПРОЄКТУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДОКУМЕНТАМИ

2.1. Формування вимог до системи та опис бізнес-процесів

Формування вимог до інформаційної системи управління внутрішніми документами університету базується на аналізі існуючих організаційних процесів, нормативних обмежень та потреб користувачів різних рівнів. Університет як складна організаційна структура генерує значний обсяг документів різного типу, зокрема накази, службові записки, заяви, довідки, таблиці обліку часу, навчально-методичні матеріали та інші внутрішні документи. Кожен із цих типів має власні правила створення, погодження, зберігання та доступу, що зумовлює необхідність формалізації вимог до системи. Основними функціональними вимогами є забезпечення централізованого зберігання документів, автоматизація маршрутів погодження, підтримка різних рівнів доступу, фіксація дій користувачів та інтеграція із сервісами хмарного середовища, зокрема Microsoft 365. Нефункціональні вимоги включають безпеку, масштабованість, доступність, зручність використання та відповідність нормативним вимогам щодо обробки електронних документів.

Опис бізнес-процесів у системі документообігу передбачає моделювання життєвого циклу документа від моменту його створення до завершення обробки та архівування. Базовий процес включає такі етапи: ініціація документа користувачем, реєстрація та присвоєння метаданих, передача на погодження відповідно до визначеного маршруту, внесення правок, затвердження та, за потреби, накладання електронного підпису. Кожен етап супроводжується фіксацією часу виконання, відповідальних осіб та результатів, що забезпечує прозорість і контроль. Важливою характеристикою є можливість адаптації маршрутів погодження залежно від типу документа, організаційної структури та

рівня відповідальності посадових осіб, що досягається за рахунок використання механізмів автоматизації бізнес-процесів.

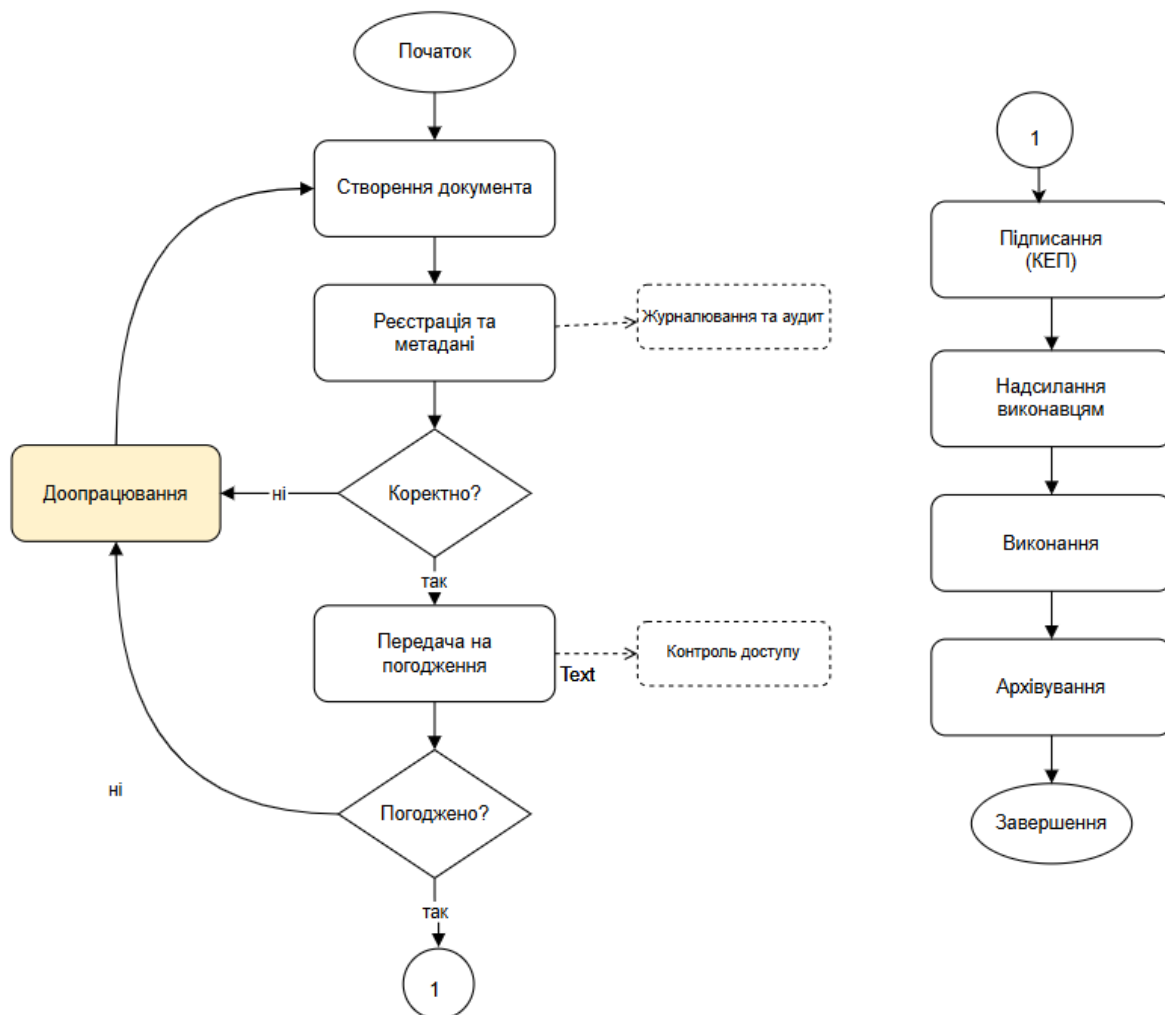

Рис. 2.1. Життєвий цикл документа в системі документообігу

Особливу увагу приділено ролям користувачів і моделі доступу до системи. У межах університету можна виділити кілька основних ролей: ініціатор документа (викладач або співробітник), погоджувач (керівник підрозділу, декан, адміністрація), адміністратор системи та кінцевий підписант. Для кожної ролі визначаються права доступу до створення, перегляду, редагування та погодження документів. Реалізація такої моделі дозволяє забезпечити принцип мінімально необхідних прав доступу, підвищити рівень безпеки та запобігти несанкціонованим діям. Додатково система повинна підтримувати механізми

журналювання, що забезпечують можливість аудиту та відстеження всіх операцій із документами.

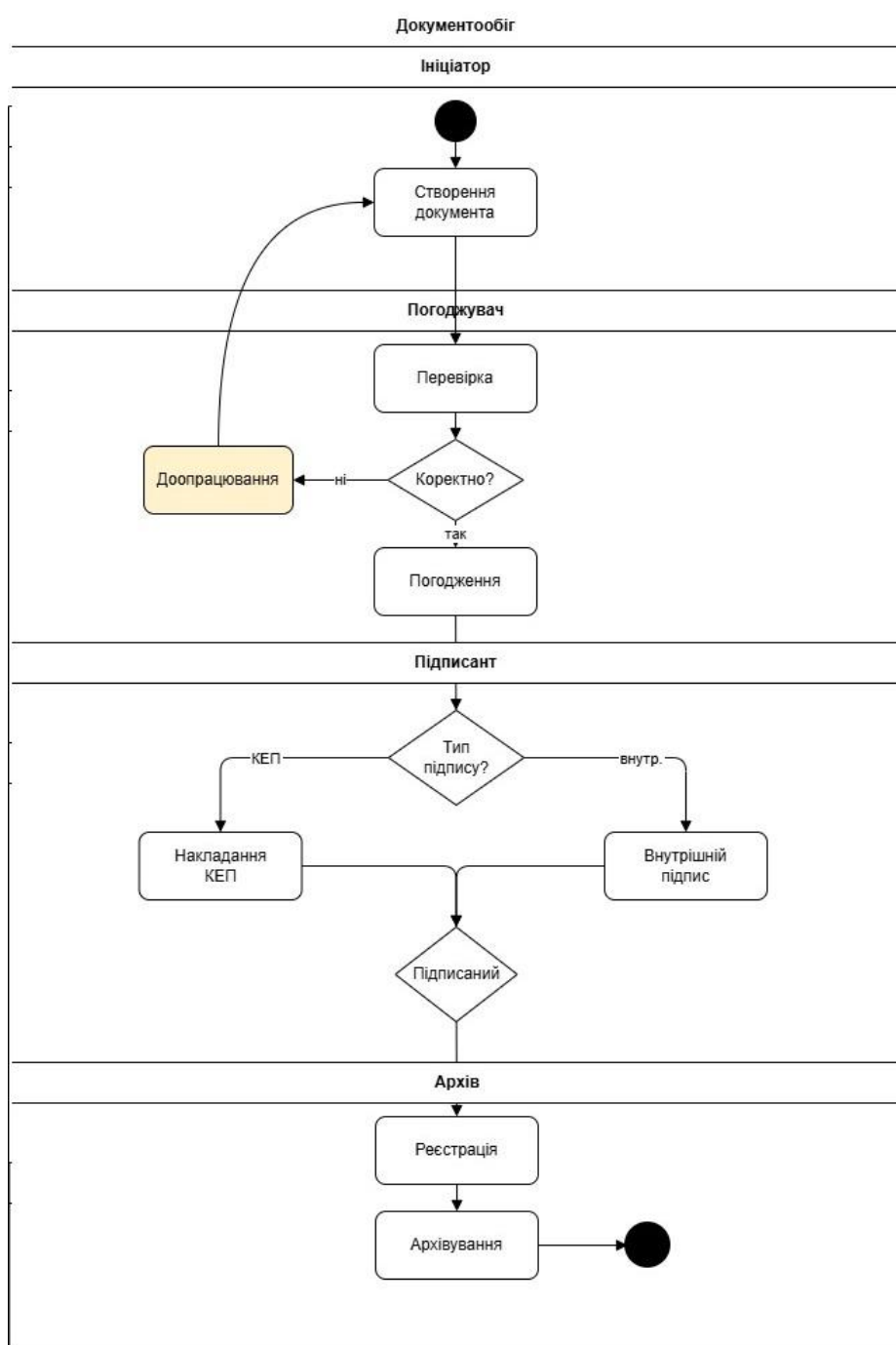

Рис. 2.2. BPMN схема життєвого циклу документа в системі з альтернативними гілками внутрішнього підпису та КЕП

На рис. 2.2 подано компактну модель життєвого циклу документа в інформаційній системі управління внутрішніми документами університету.

Після створення, заповнення реквізитів і погодження документа виконується визначення його типу. Для внутрішніх документів використовується корпоративний електронний підпис, що реалізується через підтвердження дії користувачем та журналювання. Для юридично значимих документів застосовується кваліфікований електронний підпис. Після успішного підписання документ реєструється, передається до архівного сховища та фіксується в журналі системи

У результаті формування вимог та опису бізнес-процесів визначається концептуальна модель системи документообігу, яка орієнтована на процесний підхід і забезпечує інтеграцію організаційних процедур із можливостями сучасних інформаційних технологій. Така модель дозволяє оптимізувати управлінські процеси, скоротити час обробки документів, підвищити прозорість прийняття рішень і забезпечити гнучкість системи в умовах змін організаційної структури або зовнішніх вимог. Це створює основу для подальшого проєктування архітектури системи та її практичної реалізації.

До опису вимог до системи та бізнес-процесів доцільно додати деталізацію щодо типів документів, ролей користувачів і маршрутів погодження, оскільки саме ці елементи визначають практичну придатність системи до використання в умовах університету. Насамперед система повинна підтримувати роботу з кількома основними типами внутрішніх документів, серед яких можна виділити накази, заяви, службові записки, табелі обліку часу, довідки, навчально-методичні документи, проєкти рішень, подання та інші документи організаційного характеру. Кожен тип документа має власний рівень значущості, набір реквізитів, перелік відповідальних осіб і правила погодження. Наприклад, накази з основної діяльності або кадрові накази, які можуть мати юридичні наслідки, доцільно відносити до документів, що вимагають використання кваліфікованого електронного підпису на завершальному етапі. Заяви працівників, службові записки, внутрішні погодження або оперативні

управлінські документи можуть оброблятися із застосуванням внутрішнього корпоративного підпису, якщо вони використовуються виключно в межах внутрішнього середовища університету. Водночас жорстке закріплення типу підпису лише за одним видом документа не завжди є доцільним, оскільки в реальній практиці один і той самий документ залежно від контексту може мати різний рівень значущості. Саме тому більш ефективним підходом є створення динамічної системи налаштувань, у якій для кожного типу документа адміністратор або відповідальна посадова особа може визначити правила обробки: перелік етапів, коло погоджувачів, тип підпису, обов'язковість архівування, строки виконання та інші параметри. Це забезпечує адаптивність системи до змін нормативних вимог і внутрішніх регламентів університету.

Окремого уточнення потребує модель ролей користувачів з урахуванням специфіки структури закладу вищої освіти. Якщо в загальному вигляді ролі вже були визначені як ініціатор документа, погоджувач, підписант і адміністратор, то в університетському середовищі ці ролі повинні бути конкретизовані відповідно до організаційної ієрархії. Ініціаторами можуть виступати викладачі, працівники кафедр, методисти, секретарі, співробітники деканатів, працівники бухгалтерії, відділу кадрів та інших структурних підрозділів. Погоджувачами можуть бути завідувачі кафедр, гаранті освітніх програм, декани, заступники деканів, керівники структурних підрозділів, начальники відділів, головний бухгалтер або юрисконсульт залежно від змісту документа. Фінальними підписантами в університеті можуть бути ректор, проректори, декани або керівники структурних підрозділів у межах делегованих повноважень. Крім того, доцільно передбачити спеціалізовані ролі, наприклад працівника канцелярії чи архіву, який відповідає за реєстрацію, контроль руху документа та завершальне переведення в архівний стан. Така деталізація ролей дозволяє точніше моделювати реальні адміністративні процеси університету та коректно налаштовувати права доступу.

Важливим складником бізнес-процесів є маршрути погодження документів, які визначають логіку їх проходження в системі. Маршрут погодження повинен формуватися на підставі типу документа, структурного підрозділу, з якого він ініційований, рівня важливості та встановлених правил обробки. У найпростішому випадку документ проходить послідовність етапів: створення, первинна перевірка, погодження, підписання, реєстрація, архівування. Однак у реальних університетських процесах маршрут може бути значно складнішим. Наприклад, заява працівника може спочатку надходити завідувачу кафедри, потім до деканату або відділу кадрів, а після цього – до адміністрації. Службова записка щодо фінансових витрат може вимагати погодження керівника підрозділу, бухгалтерії та проректора з адміністративно-господарської роботи. Наказ може проходити погодження у юрисконсульта, кадровій службі, профільному проректорі та лише потім подаватися на підпис ректору. У системі повинна бути реалізована можливість як послідовного, так і паралельного погодження, коли окремі посадові особи отримують документ одночасно. Кожен етап маршруту має супроводжуватися статусом документа, наприклад «створено», «на перевірці», «на погодженні», «погоджено», «повернуто на доопрацювання», «відхилено», «передано на підпис», «підписано», «зареєстровано», «архівовано». Наявність чіткої системи статусів дозволяє відслідковувати поточний стан документа та спрощує контроль за виконанням процесу.

Не менш важливою вимогою є підтримка механізмів повернення документа на доопрацювання або відмови в погодженні. Погоджувач повинен мати можливість не лише затвердити документ, але й залишити зауваження, повернути документ ініціатору або попередньому етапу, а також повністю відхилити його із зазначенням причини. Це означає, що маршрут погодження повинен бути не лінійним, а керованим станами і переходами між ними. У разі повернення на доопрацювання система має зберігати історію попередніх версій

документа, коментарі до змін та факт повторного подання. У разі відмови документ може або завершувати процес, або переходити в окремий статус для подальшого перегляду адміністрацією. Отже, у межах формування вимог до системи важливо передбачити не лише базові операції створення та зберігання документів, але й гнучкий механізм класифікації типів документів, рольову модель, адаптивні маршрути погодження та систему керування статусами. Саме така постановка вимог створює необхідне підґрунтя для подальшого моделювання системи, зокрема для побудови UML-діаграми варіантів використання, яка відобразить взаємодію користувачів із ключовими функціями розроблюваної системи.

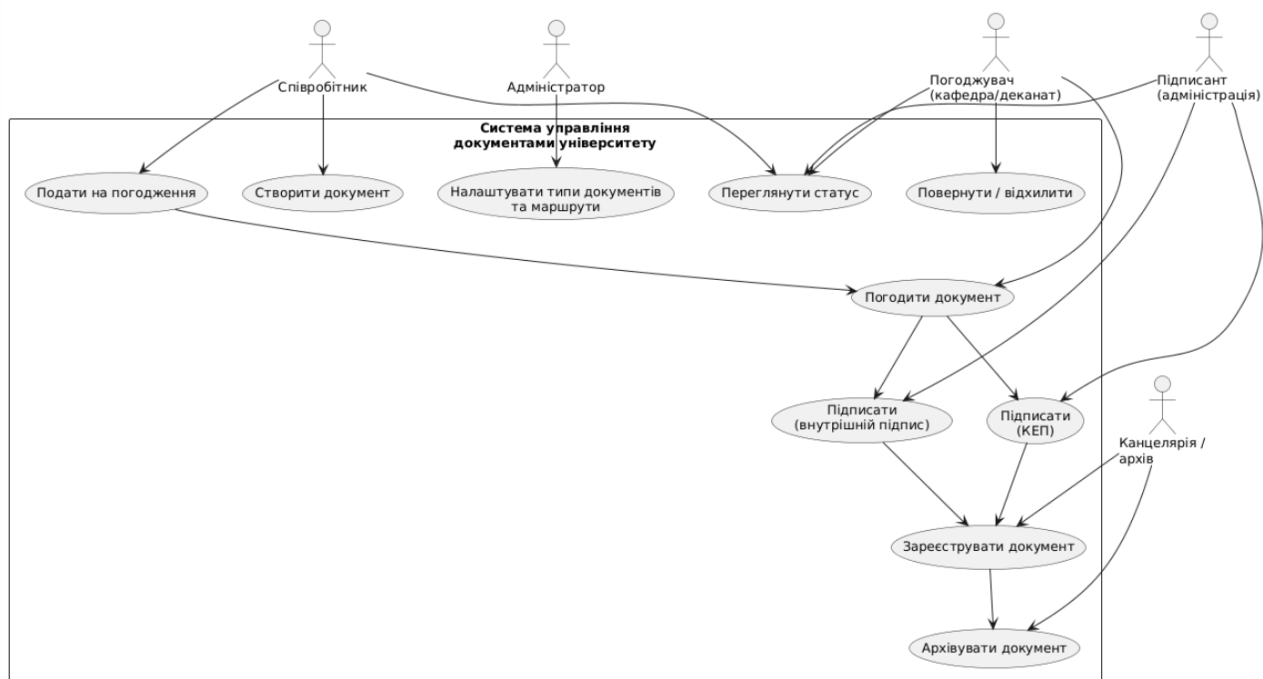

Рис. 2.3. Діаграма варіантів використання інформаційної системи управління внутрішніми документами університету

На діаграмі варіантів використання (рис. 2.3) відображено основних акторів інформаційної системи управління внутрішніми документами університету та їх взаємодію з ключовими функціями системи. До основних акторів належать викладач або співробітник, завідувач кафедри, декан або керівник підрозділу, адміністрація, працівник канцелярії чи архіву, адміністратор

системи, а також зовнішній сервіс кваліфікованого електронного підпису. Діаграма охоплює функції створення документа, подання на погодження, погодження, повернення на доопрацювання, відхилення, підписання внутрішнім підписом або КЕП, реєстрації, архівування, а також налаштування типів документів, маршрутів погодження та правил доступу.

На основі проведеного аналізу сучасних підходів до цифровізації документообігу, можливостей хмарного середовища та особливостей організації бізнес-процесів університету сформульовано систему вимог до інформаційної системи управління внутрішніми документами. Вимоги охоплюють як функціональні, так і нефункціональні аспекти та спрямовані на забезпечення ефективності, безпеки та адаптивності системи.

До функціональних вимог належить, передусім, забезпечення можливості створення, редагування та зберігання документів різних типів, що обґрунтовується необхідністю підтримки основних адміністративних процесів університету, зокрема роботи з наказами, заявами, службовими записками та таблицями обліку часу. Важливою вимогою є підтримка динамічної системи типів документів, що дозволяє змінювати їх характеристики, маршрути погодження та правила підпису відповідно до внутрішніх регламентів і зовнішніх нормативних змін. Такий підхід випливає з аналізу, проведеного в попередніх розділах, де було встановлено, що жорстко задані шаблони не відповідають реальній практиці функціонування університету.

Система повинна забезпечувати реалізацію гнучких маршрутів погодження документів із можливістю налаштування послідовності та складу погоджувачів. Це обґрунтовується складною організаційною структурою університету, де документи можуть проходити через різні рівні управління: кафедра, деканат, адміністрація. Додатково повинна підтримуватися можливість паралельного погодження, повернення документа на доопрацювання та відмови в погодженні

з фіксацією причин. Така вимога забезпечує прозорість процесу прийняття рішень і відповідає принципам процесного підходу до управління.

Окремою вимогою є підтримка двох рівнів електронного підпису: внутрішнього корпоративного підпису та кваліфікованого електронного підпису. Необхідність такої вимоги обґрунтовується аналізом нормативної бази та практики використання електронних підписів, де встановлено, що не всі документи потребують юридично значущого підпису. Використання внутрішнього підпису дозволяє значно спростити та пришвидшити обробку внутрішніх документів, тоді як застосування КЕП доцільне лише для документів із зовнішньою або юридичною значущістю. Система повинна забезпечувати можливість вибору типу підпису залежно від типу документа або сценарію використання.

Важливою функціональною вимогою є реалізація ролеорієнтованої моделі доступу, яка враховує специфіку університету. Це передбачає надання різних прав доступу для викладачів, завідувачів кафедр, деканів, адміністрації, працівників канцелярії та адміністраторів системи. Така вимога обґрунтовується необхідністю забезпечення інформаційної безпеки та відповідності принципу мінімально необхідних прав доступу.

Система повинна забезпечувати ведення журналу дій користувачів і історії змін документів. Це обґрунтовується потребою у забезпеченні контролю, аудиту та підтвердження факту виконання дій, що є особливо важливим у контексті внутрішнього електронного підпису. Журналювання дозволяє відстежувати повний життєвий цикл документа та підвищує рівень довіри до системи.

Необхідною є також підтримка статусної моделі документів, яка відображає етапи їх обробки: створення, погодження, підписання, реєстрація, архівування тощо. Це забезпечує прозорість процесу документообігу та спрощує управління документами для користувачів. Додатково система повинна

реалізовувати механізми сповіщень користувачів про зміни статусу документа або необхідність виконання дій, що підвищує оперативність взаємодії.

До нефункціональних вимог належить забезпечення інтеграції з хмарною платформою Microsoft 365, що обґрунтовується її широкими можливостями щодо зберігання даних, організації спільної роботи та автоматизації процесів. Система повинна бути масштабованою та доступною, що особливо актуально в умовах дистанційної роботи університету. Важливою є вимога до зручності користування, оскільки ефективність впровадження системи значною мірою залежить від рівня її прийняття користувачами.

Окремо слід виділити вимоги до безпеки, які включають використання механізмів автентифікації, зокрема багатофакторної автентифікації або підтвердження через корпоративну електронну пошту. Це обґрунтовується необхідністю захисту персональних даних і службової інформації. Також важливою є вимога до надійності зберігання даних і резервного копіювання, що забезпечує збереження інформації в умовах технічних збоїв або зовнішніх загроз.

Таким чином, сформована система вимог відображає як загальні тенденції розвитку електронного документообігу, так і специфіку функціонування університету. Вона створює основу для подальшого проєктування архітектури системи та її реалізації із використанням сучасних хмарних технологій.

2.2. Архітектура системи на базі Microsoft 365

Логічна архітектура системи управління внутрішніми документами університету на базі Microsoft 365 будується за принципом функціонального розподілу між основними хмарними сервісами платформи (рис. 2.4). Ядром системи виступає SharePoint, який забезпечує централізоване зберігання документів, метаданих, журналів дій, прав доступу та версій. Інтерфейсним середовищем взаємодії користувачів із системою є Microsoft Teams, через який забезпечується доступ до документів, сповіщень, каналів комунікації та пов'язаних робочих просторів. Реалізація бізнес-процесів погодження,

підписання, зміни статусів і маршрутизації документів покладається на Power Automate, який виконує роль процесного рушія системи. У концептуальному аспекті така побудова має певну схожість із архітектурою MVC, де SharePoint можна співвіднести з рівнем даних, Teams – із рівнем представлення, а Power Automate – із рівнем керування. Водночас, з огляду на хмарну природу рішення, більш точним є визначення цієї моделі як багаторівневої сервісно-орієнтованої архітектури з процесною організацією взаємодії компонентів. Такий підхід забезпечує гнучкість, масштабованість, адаптивність до організаційних змін та ефективну інтеграцію засобів документообігу в єдине цифрове середовище університету.

Якщо проводити аналогію з MVC, то SharePoint у такій системі найбільше наближається до рівня Model, оскільки саме він виступає ядром зберігання даних, документів, метаданих, бібліотек, прав доступу та версійності. У ньому зосереджується структурована інформація про документи, їх атрибути, зв'язки, статуси та історію змін. Microsoft Teams у цьому випадку можна умовно розглядати як рівень View, тобто як користувацький інтерфейс доступу до системи, через який співробітники взаємодіють із документами, сповіщеннями, командами та процесами. Power Automate тоді виконує роль, близьку до Controller, оскільки саме він реалізує логіку обробки подій, запускає маршрути погодження, керує переходами документа між етапами, викликає сповіщення та змінює стани об'єктів у системі.

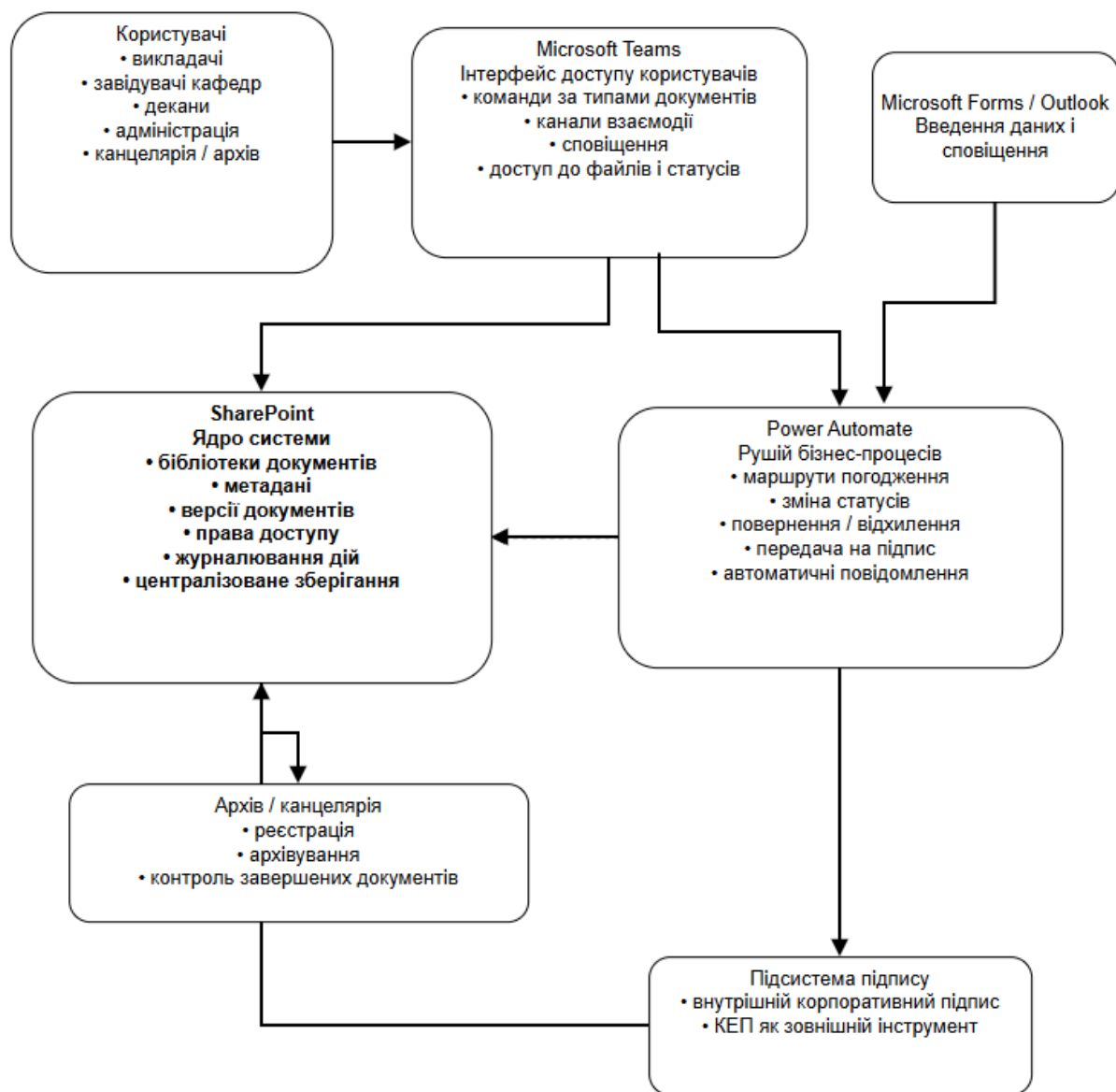

Рис. 2.4. Логічна архітектура системи управління внутрішніми документами університету на базі Microsoft 365

Наступним рівнем деталізації логічної архітектури системи є її структурна організація (рис. 2.5), яка визначає, яким чином елементи хмарного середовища Microsoft 365 відображають реальні об'єкти та процеси університетського документообігу. Ключовим принципом побудови такої структури є відповідність між організаційною логікою роботи з документами та структурою цифрового середовища. У запропонованій моделі Microsoft Teams використовується як верхній рівень організації доступу та взаємодії, де кожна

команда або канал відповідає певному типу документів або функціональному напрямку діяльності, наприклад «Накази», «Заяви», «Службові записки», «Табелі обліку часу». Такий підхід дозволяє забезпечити логічне групування документів і користувачів, спростити навігацію та створити зрозуміле робоче середовище.

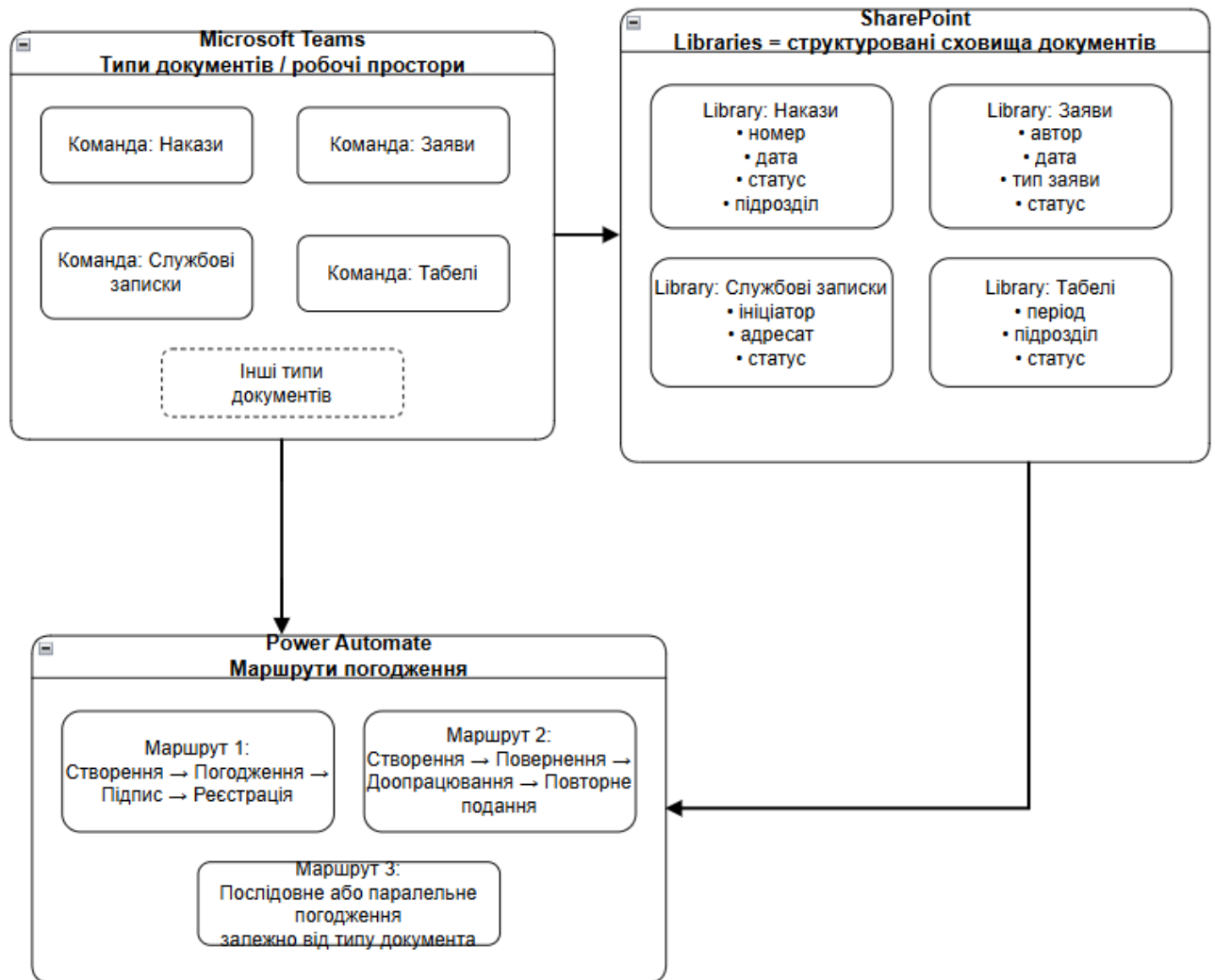

Рис. 2.5. Структурна архітектура системи управління внутрішніми документами університету на базі Microsoft 365

У межах кожної команди Microsoft Teams реалізується інтеграція з SharePoint, який виступає безпосереднім середовищем зберігання документів. Для кожного типу документів створюються відповідні бібліотеки (document libraries), які виконують функцію структурованих сховищ із підтримкою метаданих,

версійності та журналювання змін. Наприклад, бібліотека «Накази» може містити додаткові поля, такі як номер наказу, дата, тип наказу, відповідальний підрозділ, статус документа, тоді як бібліотека «Заяви» – інший набір атрибутів, що відповідає специфіці цього типу документів. Така організація дозволяє не лише зберігати файли, але й формувати структуровану інформаційну базу, придатну для пошуку, фільтрації та аналітики.

Особливу роль у структурі системи відіграє модель прав доступу, яка безпосередньо пов'язана з ролями користувачів. У межах Microsoft 365 доступ до команд, каналів і бібліотек SharePoint налаштовується на основі груп користувачів, що відповідають організаційній структурі університету. Викладачі та співробітники мають доступ до створення документів у межах своїх підрозділів, завідувачі кафедр і декани – до їх перегляду та погодження, адміністрація – до підписання та затвердження, а працівники канцелярії – до реєстрації та архівування. Такий підхід реалізує принцип рольового доступу та забезпечує розмежування прав відповідно до функціональних обов'язків користувачів. Важливою особливістю є можливість гнучкого налаштування доступу як на рівні всієї бібліотеки, так і на рівні окремих документів, що дозволяє враховувати конфіденційність окремих типів інформації.

Таким чином, структурна модель системи базується на взаємопов'язаному використанні Microsoft Teams як організаційного та інтерфейсного рівня, SharePoint як середовища зберігання та управління документами, а також рольової моделі доступу як механізму забезпечення безпеки та керування правами. Така структура забезпечує узгодженість між цифровим середовищем і реальною діяльністю університету, дозволяє ефективно організувати роботу з різними типами документів і створює основу для реалізації автоматизованих бізнес-процесів погодження та підписання. Як узагальнюючий результат розроблення архітектури системи додамо UML-діаграму компонентів (рис. 2.6),

яка відображає основні програмно-логічні складові інформаційної системи управління внутрішніми документами університету та зв'язки між ними.

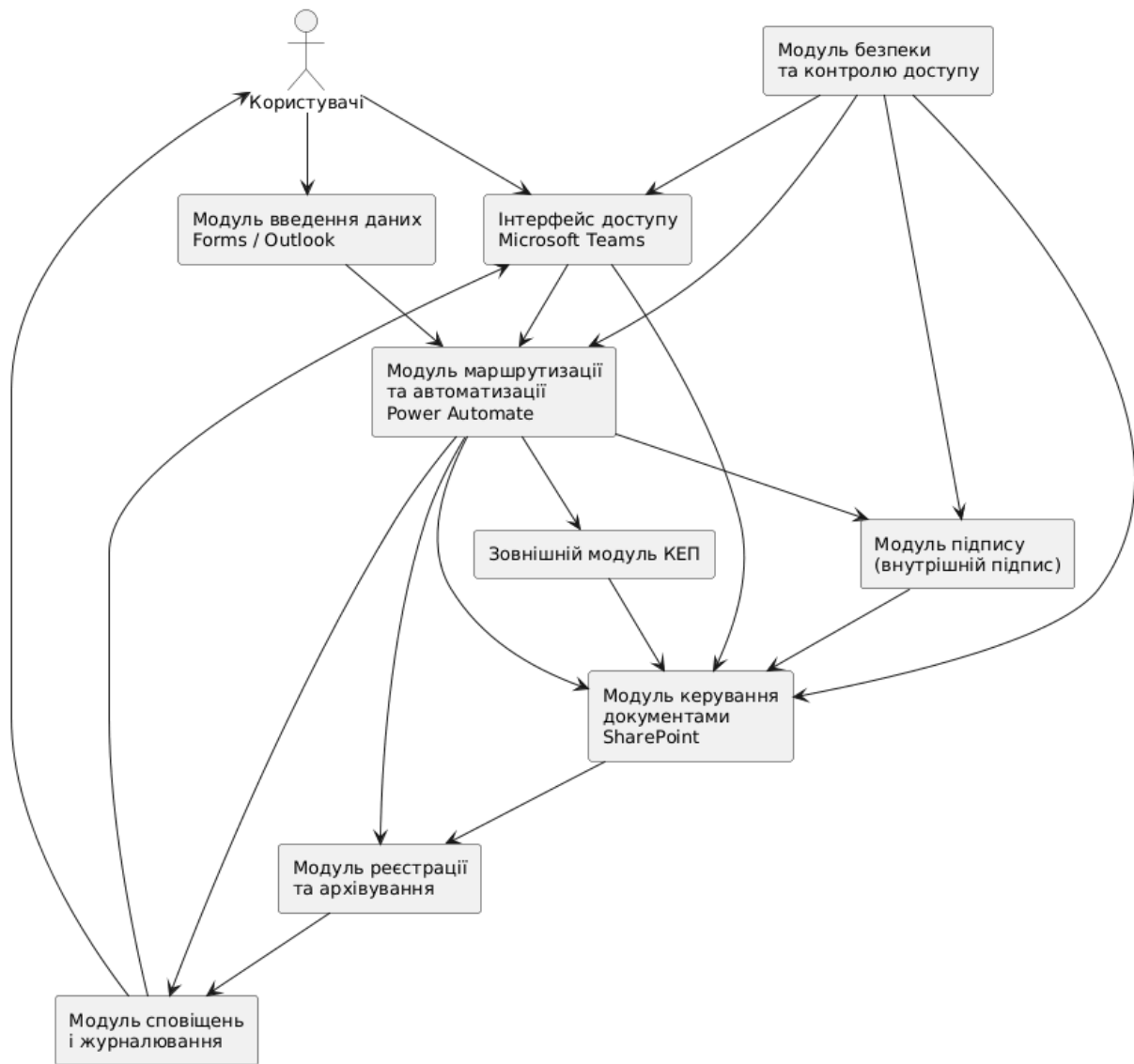

Рис. 2.6. Узагальнена UML-діаграми компонентів

Така діаграма дозволяє перейти від опису окремих сервісів Microsoft 365 до цілісного уявлення про систему як сукупність взаємодіючих компонентів. У межах цієї моделі користувачі взаємодіють із системою через інтерфейсний компонент, роль якого виконує Microsoft Teams. Даний компонент забезпечує доступ до робочих просторів, документів, статусів, повідомлень і командної взаємодії. Він пов'язаний із компонентом керування документами, який

реалізується на базі SharePoint і відповідає за зберігання файлів, метаданих, версій, структури бібліотек і журналів дій.

Окремим важливим компонентом системи є модуль маршрутизації та автоматизації процесів, реалізований засобами Power Automate. Саме він забезпечує виконання бізнес-логіки: формування маршрутів погодження, зміну статусів документів, повернення на доопрацювання, передачу на підпис і надсилання сповіщень. Поряд із цим у системі виділяється компонент керування доступом і безпекою, що реалізує автентифікацію користувачів, рольову модель, розмежування прав доступу та механізми підтвердження дій, зокрема через внутрішній корпоративний підпис. Для документів, які мають юридичну значущість, передбачено окремий зовнішній компонент кваліфікованого електронного підпису, що інтегрується в загальний процес документообігу.

Завершальними складовими архітектури виступають компоненти реєстрації та архівування, а також модуль сповіщень і введення даних. Перший із них забезпечує переведення документа до завершального стану, його реєстрацію, збереження в архіві та підтримку журналювання. Другий пов'язаний із використанням Forms, Outlook та інших сервісів Microsoft 365 для ініціювання документів, введення реквізитів і інформування користувачів про зміни стану документа. Таким чином, узагальнена діаграма компонентів демонструє, що система має модульну структуру, побудовану на інтеграції спеціалізованих хмарних сервісів, де кожен компонент виконує визначену функцію, а сукупність їх взаємодії забезпечує повний життєвий цикл внутрішнього документа університету.

2.3. Модель внутрішнього електронного підпису та контролю доступу

Попередні підрозділи містять окремі аспекти реалізації електронного підпису та контролю доступу, зокрема аналіз засобів підпису, визначення ролей користувачів і організацію бізнес-процесів. Однак для побудови цілісної інформаційної системи необхідно узагальнити ці підходи у вигляді єдиної моделі,

що визначає правила ідентифікації, підпису, контролю доступу та аудиту. Саме це завдання вирішується в даному підрозділі.

У межах проєктування інформаційної системи управління внутрішніми документами університету ключовим елементом є формування узагальненої моделі електронного підпису та контролю доступу, яка забезпечує баланс між зручністю використання, швидкістю обробки документів і дотриманням нормативних вимог. Запропонована модель (рис. 2.7) базується на дворівневому підході до електронного підпису, що передбачає використання внутрішнього корпоративного підпису для більшості операцій внутрішнього документообігу та застосування КЕП для документів, які мають юридичну значущість. Такий підхід дозволяє уникнути надмірного ускладнення процесів, пов'язаного з обов'язковим використанням КЕП для всіх документів, і водночас забезпечити необхідний рівень довіри там, де це потрібно.

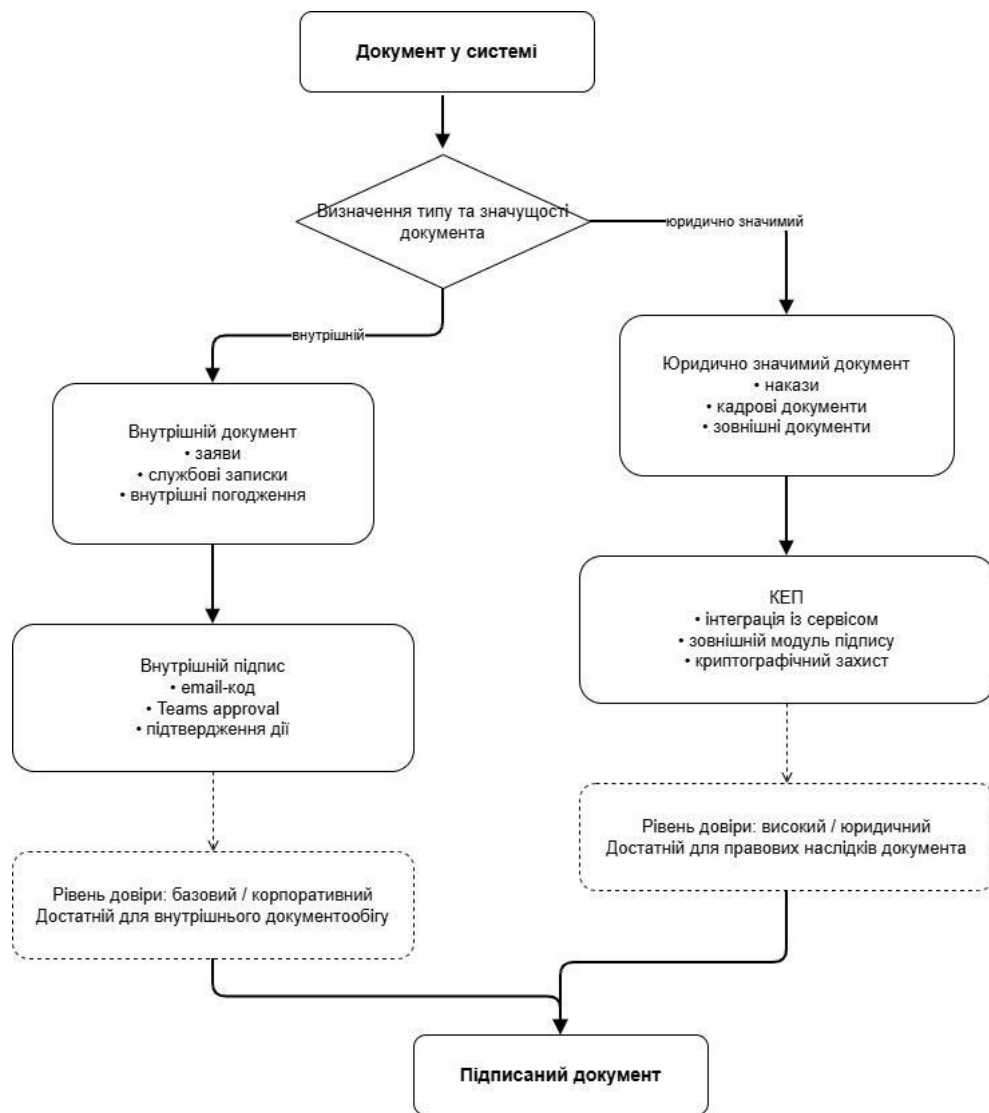

Рис. 2.7. Дворівнева модель електронного підпису та рівнів довіри

Перший рівень моделі – внутрішній електронний підпис – реалізується засобами корпоративного середовища, зокрема через механізми підтвердження дій користувачів у Microsoft Teams або за допомогою одноразових кодів, що надсилаються на корпоративну електронну пошту. У цьому випадку підпис не є криптографічним у класичному розумінні, а формується як сукупність факторів: автентифікація користувача, підтвердження дії та фіксація цієї дії в журналі системи. Такий підхід дозволяє забезпечити ідентифікацію особи, яка виконала дію, та невідмовність у межах внутрішнього середовища університету. Другий рівень – використання КЕП – передбачає інтеграцію із зовнішніми сервісами

електронного підпису або використання відповідних програмних засобів для накладання підпису. Цей рівень застосовується для документів, що мають правові наслідки, і забезпечує їх юридичну силу відповідно до чинного законодавства.

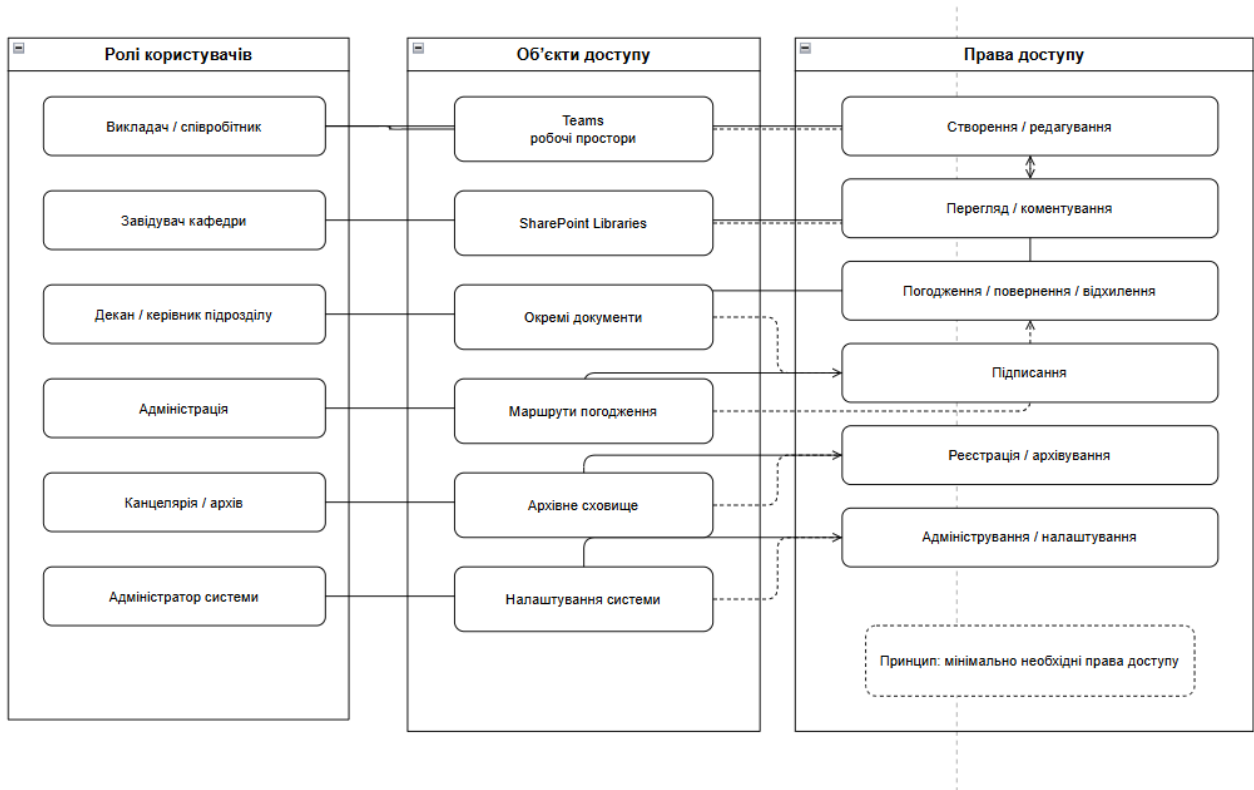

Рис. 2.8. Рольова модель доступу до документів у системі

На основі дворівневої моделі підпису формується модель довіри, яка визначає відповідність між типом документа, рівнем його значущості та способом підтвердження. У цій моделі внутрішній підпис забезпечує базовий рівень довіри, достатній для оперативних управлінських процесів, тоді як КЕП відповідає найвищому рівню довіри, необхідному для зовнішньої взаємодії та юридично значимих дій. Таким чином, система реалізує адаптивний підхід до довіри, де рівень захисту визначається не універсально, а залежно від контексту використання документа. Це дозволяє оптимізувати ресурси та підвищити ефективність документообігу без втрати надійності.

Модель доступу в системі базується на принципах ролівого керування доступом (RBAC) і передбачає чітке розмежування прав користувачів відповідно до їх функціональних обов'язків. Кожна роль – викладач, завідувач кафедри, декан, представник адміністрації, працівник канцелярії або адміністратор – має визначений набір дозволених дій: створення, перегляд, редагування, погодження, підписання, реєстрація або архівування документів. Доступ до інформації обмежується як на рівні робочих просторів (Teams), так і на рівні бібліотек і окремих документів (SharePoint), що забезпечує захист конфіденційних даних і реалізацію принципу мінімально необхідних прав. Додатково можуть застосовуватися механізми автентифікації, зокрема багатофакторна автентифікація або підтвердження через корпоративну пошту, що підвищує безпеку доступу до системи.

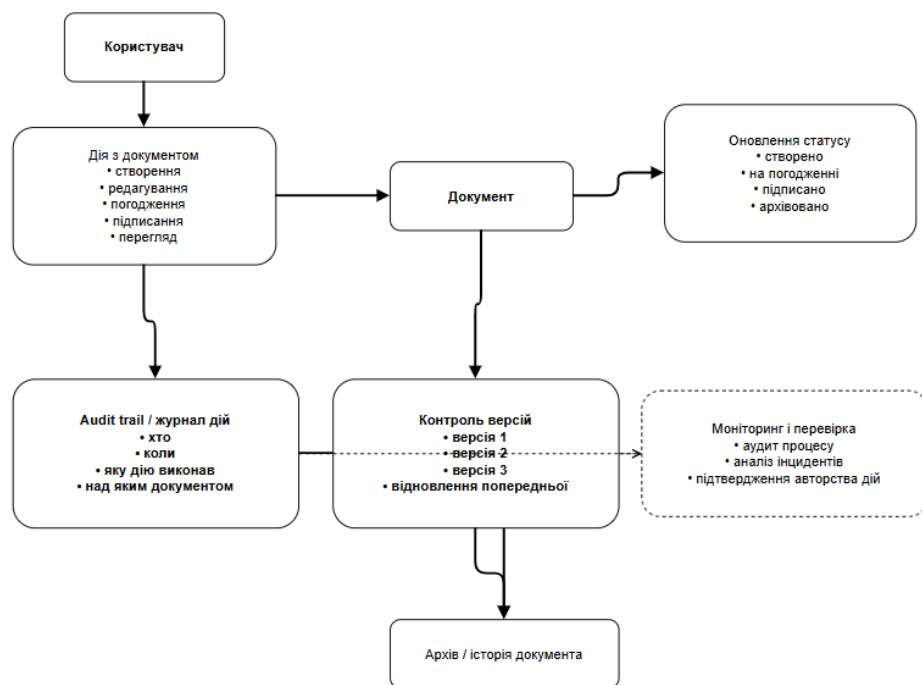

Рис. 2.9. Модель аудиту дій користувачів та контролю версій документа

Невід’ємною складовою запропонованої моделі є модель аудиту, яка забезпечує фіксацію всіх дій користувачів у системі та формує так званий audit trail.

Усі операції з документами – створення, редагування, погодження, підписання, зміна статусу, перегляд – записуються із зазначенням часу, користувача та суті дії. Це дозволяє відстежувати повний життєвий цикл документа, здійснювати контроль виконання процесів і, за потреби, проводити аналіз або розслідування інцидентів. Додатковим елементом є контроль версій документів, який забезпечує збереження історії змін і можливість відновлення попередніх станів документа. У сукупності модель аудиту підвищує прозорість функціонування системи, зміцнює довіру до електронного документообігу та виступає ключовим елементом внутрішнього електронного підпису.

РОЗДІЛ 3. РЕАЛІЗАЦІЯ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЕЛЕКТРОНОГО ПІДПISУ

3.1. Реалізація структури документів та робочих просторів системи електронного документообігу

Реалізація структури документів та робочих просторів інформаційної системи управління внутрішніми документами університету базується на інтегрованому використанні хмарного середовища Microsoft 365, у межах якого забезпечується узгоджена взаємодія сервісів Microsoft Teams, SharePoint та Power Automate. Практична реалізація передбачає відображення логіки організаційної структури документообігу університету у вигляді цифрових робочих просторів, сховищ даних і механізмів обробки документів.

На верхньому рівні системи створено окремі робочі простори у Microsoft Teams, які відповідають основним типам документів. Зокрема, формуються команди «Накази», «Заяви», «Службові записки», «Табелі обліку часу» та інші, залежно від потреб установи. Такий підхід дозволяє забезпечити логічну структуру інформації, розмежування доступу користувачів і організацію взаємодії між учасниками процесу документообігу. Кожна команда містить канали, що можуть відповідати окремим підрозділам або категоріям документів, а також інтегровані вкладки для доступу до файлів, списків і додаткових сервісів.

Процес створення команди «Табелі обліку часу» в середовищі Microsoft Teams доцільно розглядати як один із базових етапів практичної реалізації системи електронного документообігу, оскільки саме через команди формується структура доступу користувачів та організація роботи з відповідним типом документів. Створення такої команди здійснюється засобами клієнтського застосунку Microsoft Teams або через вебінтерфейс і передбачає послідовність дій, спрямованих на формування окремого робочого простору для обробки табелів обліку часу (рис. 3.1).

Створити команду з шаблону

Пропустіть налаштування та скористайтесь шаблоном, щоб швидше залучити до роботи свою команду.

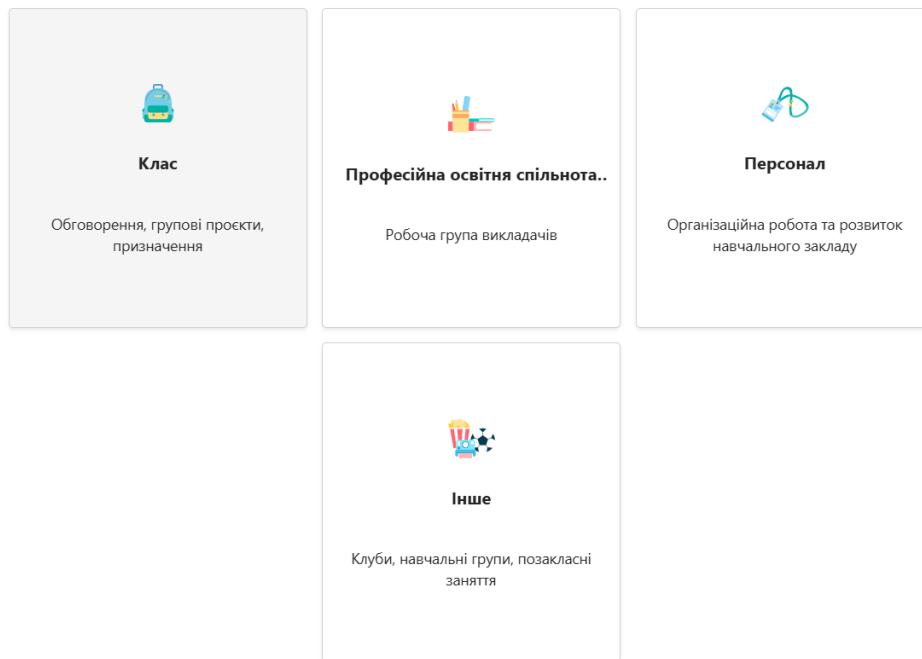

Рис. 3.1. Створення нової команди в Microsoft Teams

На першому етапі користувач із відповідними правами (як правило, адміністратор або відповідальна особа підрозділу) ініціює створення нової команди шляхом вибору опції «Створити команду» (рис. 3.1). У процесі створення задається назва команди – «Табелі обліку часу», а також її опис, у якому доцільно вказати призначення даного робочого простору, наприклад: «Обробка, погодження та зберігання табелів обліку робочого часу працівників університету» (рис. 3.2). На цьому ж етапі (рис. 3.3) визначається тип команди: приватна (доступ мають лише запрошені користувачі) або публічна (доступ відкрите для ширшого кола співробітників). У контексті документообігу доцільним є використання приватної команди для забезпечення контролю доступу до службової інформації.

Рис. 3.2. Створення нової команди (встановлення відомостей)

Після створення команди здійснюється формування її складу, тобто додавання користувачів відповідно до їх ролей у процесі обробки табелів. До складу команди можуть входити працівники підрозділів (як ініціатори створення табелів), керівники підрозділів (як погоджувачі), представники бухгалтерії або кадрової служби (як відповідальні за перевірку), а також адміністрація (як підписанти або контролюючі особи). Кожному користувачу призначається відповідна роль у Teams (власник або учасник), що визначає рівень його повноважень у межах команди.

Рис. 3.3. Визначення типу команди

Наступним кроком є організація внутрішньої структури команди шляхом створення каналів. Доцільно передбачити канали за підрозділами або за періодами, наприклад «Січень 2026», «Лютий 2026» або «Кафедра ІТ»,

«Бухгалтерія», що дозволяє структуровано організувати обговорення та обробку документів. У кожному каналі автоматично створюється вкладка «Файли», яка пов'язана з відповідною бібліотекою документів у SharePoint. Таким чином забезпечується збереження табелів у централізованому сховищі з можливістю подальшого керування доступом, версіями та метаданими.

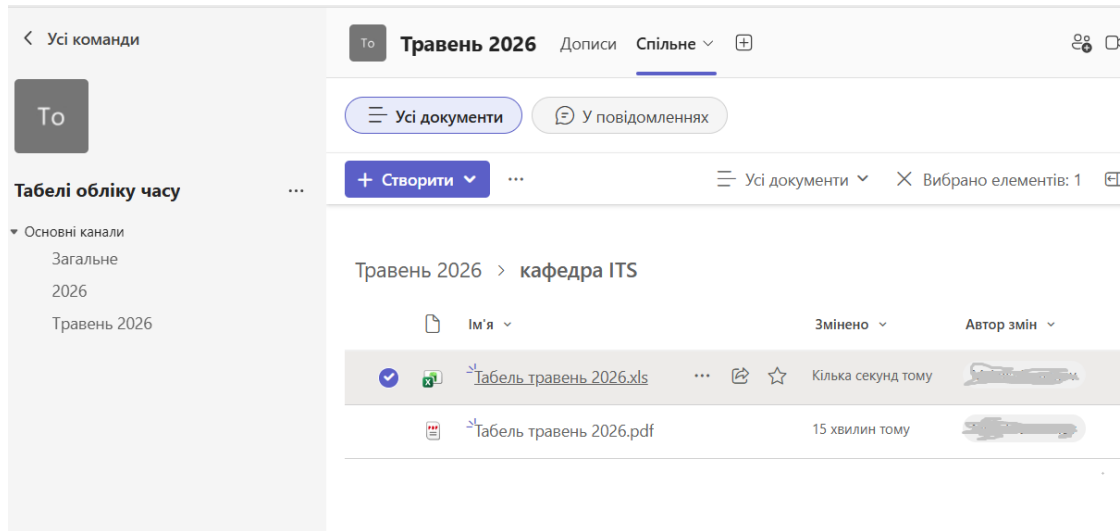

Рис. 3.4. Структура команди

Додатково в команді можуть бути налаштовані вкладки для доступу до пов'язаних ресурсів, зокрема списків SharePoint, які використовуються як журнал обліку табелів, або форм введення даних. Це дозволяє інтегрувати всі елементи процесу – від створення документа до його погодження та архівування – у єдиному робочому середовищі.

Таким чином, створення команди «Табелі обліку часу» в Microsoft Teams є не лише технічною операцією, але й важливим етапом побудови структурованого цифрового середовища документообігу, у якому поєднуються функції комунікації, зберігання документів та організації бізнес-процесів.

Наступним рівнем реалізації є налаштування середовища SharePoint, яке виступає основним сховищем документів і метаданих. Для кожного типу документів створюються відповідні бібліотеки документів, у яких визначається структура даних через набір полів. Наприклад, для бібліотеки наказів доцільно

передбачити поля «номер документа», «дата», «тип», «підрозділ», «статус», «тип підпису», для заяв – «автор», «дата подання», «категорія», «етап погодження», для службових записок – «ініціатор», «адресат», «тема», «статус», для табелів – «період», «підрозділ», «відповідальна особа». Використання метаданих дозволяє забезпечити ефективний пошук, фільтрацію та сортування документів, що є більш доцільним, ніж використання виключно ієрархічної структури папок.

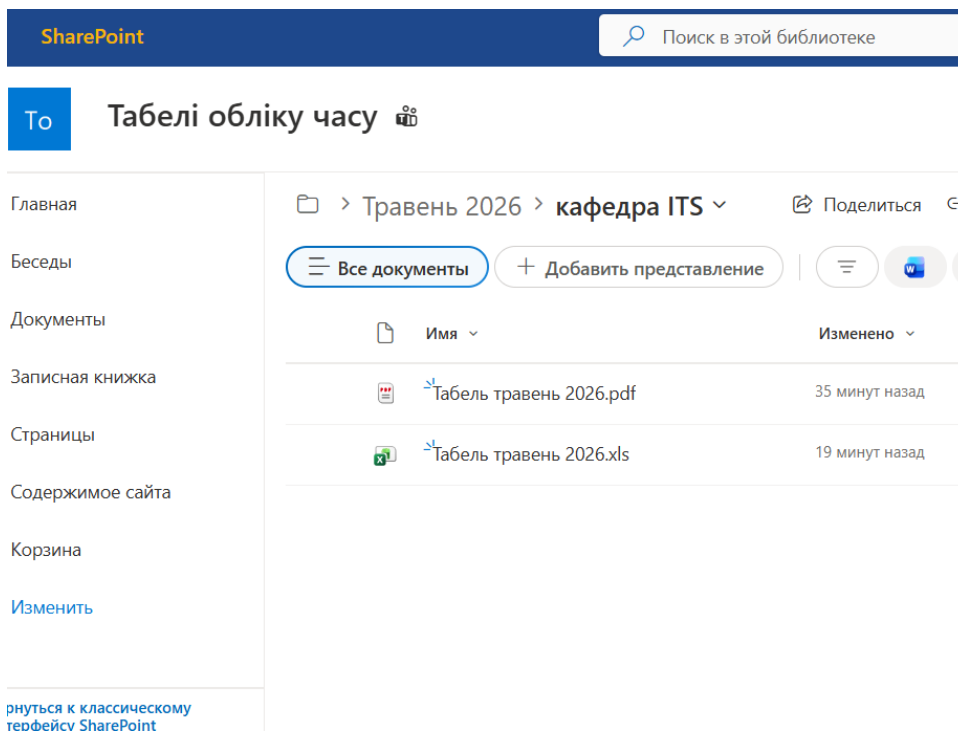

Рис. 3.5. Структура команды в SharePoint

Разом із тим у практичній реалізації може використовуватися комбінований підхід до організації зберігання документів, який поєднує використання метаданих і папок. Як приклад, для кожного типу документів може бути створена структура папок за роками, підрозділами або категоріями, наприклад «Накази / 2026 / Кадрові / Погоджені» або «Заяви / 2026 / Відпустки / На розгляді». Така організація полегшує орієнтацію користувачів у системі, водночас основні операції управління документами виконуються на основі метаданих.

Важливою складовою реалізації є формування моделі журналу проходження документів, який виконує функцію операційної бази даних системи. У межах платформи Microsoft 365 такий журнал може бути реалізований у вигляді списку SharePoint, де зберігається інформація про кожен документ: унікальний ідентифікатор, тип документа, автор, дата створення, поточний статус, історія переходів між етапами, відповідальні особи, спосіб підписання, а також посилання на відповідний файл у бібліотеці. Журнал забезпечує відстеження повного життєвого циклу документа та може використовуватися для моніторингу, формування звітності та аналітики.

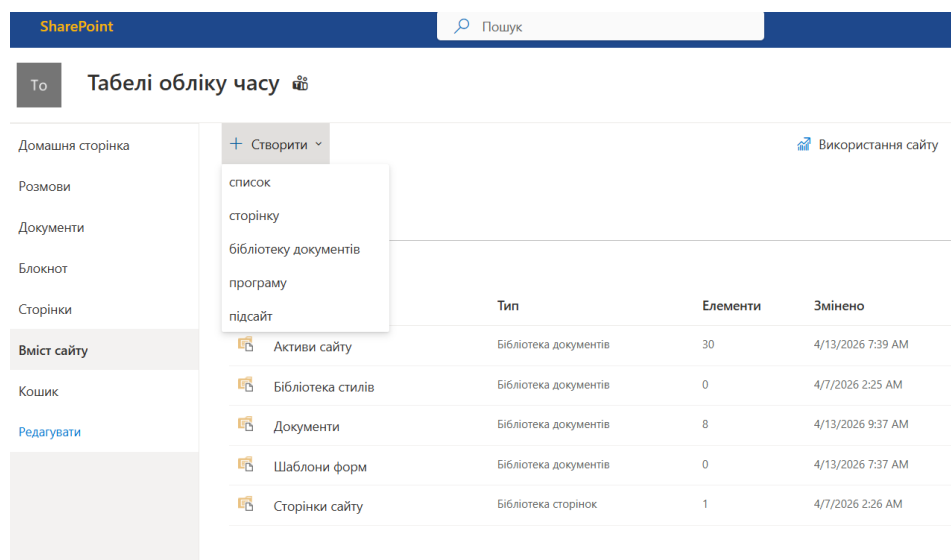

Рис. 3.6. Створення списку (журналу)

Реалізація маршрутів погодження документів здійснюється за допомогою сервісу Power Automate, який виступає як механізм автоматизації бізнес-процесів. У системі налаштовуються сценарії, що визначають послідовність або паралельність погодження документів залежно від їх типу. Кожен маршрут може включати етапи перевірки, погодження, повернення на доопрацювання, відхилення, підписання та передачі до архіву. При цьому система автоматично змінює статус документа, фіксує відповідні події в журналі та надсилає сповіщення користувачам.

Налаштування прав доступу до ресурсів системи здійснюється на основі рольової моделі. Користувачі отримують доступ до команд Microsoft Teams, бібліотек SharePoint і окремих документів відповідно до їх функціональних обов'язків. Викладачі та співробітники мають право створення та перегляду власних документів, завідувачі кафедр і декани – право погодження та коментування, представники адміністрації – право підписання, працівники канцелярії – право реєстрації та архівування, адміністратори – повний доступ до налаштування системи. Такий підхід забезпечує дотримання принципу мінімально необхідних прав доступу та підвищує рівень інформаційної безпеки.

Для налаштувань прав доступу папки треба перейти до SharePoint, відкликати права доступу та налаштувати права доступу персонально.

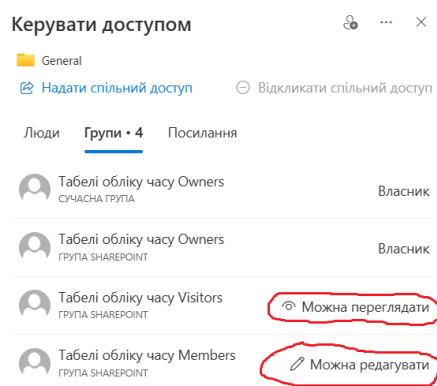

Рис. 3.7. Налаштування прав доступу

Окремої уваги заслуговує можливість реалізації додаткового мобільного інтерфейсу системи. У наступному параграфі доцільно розглянути використання технологій ASP.NET Core для створення спрощеного вебзастосунку, адаптованого до мобільних пристроїв. Такий застосунок може виконувати функції отримання сповіщень про нові документи або необхідність виконання дій, а також реалізовувати механізм підтвердження внутрішнього електронного підпису через авторизацію користувача та введення одноразового коду, надісланого на корпоративну електронну пошту. Водночас слід зазначити, що для накладання кваліфікованого електронного підпису такий застосунок повинен

взаємодіяти із зовнішніми сервісами підпису, оскільки реалізація повноцінного КЕП виходить за межі можливостей внутрішнього вебзастосунку.

Таким чином, практична реалізація структури документів та робочих просторів системи забезпечує відповідність між організаційною структурою університету та цифровим середовищем, дозволяє ефективно керувати життєвим циклом документів і створює основу для подальшого розвитку системи електронного документообігу.

3.2. Реалізація бізнес-процесів погодження за допомогою Power Automate

Реалізація бізнес-процесів погодження документів у межах розроблюваної інформаційної системи здійснюється із використанням сервісу Power Automate (<https://make.powerautomate.com/>), який забезпечує автоматизацію послідовності дій, пов'язаних із обробкою документів. Обраний підхід дозволяє формалізувати життєвий цикл документа, зменшити вплив людського фактору, підвищити прозорість процесів та забезпечити контроль виконання кожного етапу. У якості базового сценарію розглядається типовий автоматизований хмарний потік (Automated cloud flow): створення документа → погодження → підпис → архівування, який є універсальним для більшості внутрішніх документів університету.

На першому етапі – створення документа – ініціатор формує документ у відповідній бібліотеці SharePoint або через інтерфейс Microsoft Teams. При цьому заповнюються основні метадані документа, такі як тип, автор, підрозділ, період, а також початковий статус, наприклад «створено». Саме факт створення або зміни документа в бібліотеці виступає тригером для запуску автоматизованого процесу в Power Automate. Такий підхід дозволяє реалізувати подієво-орієнтовану модель, у якій бізнес-процеси створюються автоматично при виникненні відповідних подій у системі.

Другий етап – погодження документа – реалізується як послідовність або паралельний набір завдань для відповідних користувачів. У Power Automate використовується механізм погодження (approval), який дозволяє надсилати запити на погодження визначеним особам, відстежувати їх відповіді та автоматично змінювати статус документа залежно від результату. Наприклад, для табелів обліку часу погодження може здійснюватися керівником підрозділу та представником бухгалтерії. У разі позитивного рішення документ переходить на наступний етап, у разі відмови – повертається ініціатору на доопрацювання із відповідним коментарем. Така організація процесу забезпечує гнучкість і відповідність реальним управлінським процедурам університету.

Третій етап – підпис документа – передбачає застосування дворівневої моделі електронного підпису. У випадку внутрішніх документів використовується внутрішній корпоративний підпис, який реалізується через підтвердження дії користувача в системі (наприклад, через механізми погодження або одноразовий код). Для документів, що мають юридичну значущість, передбачається інтеграція із зовнішніми сервісами накладання кваліфікованого електронного підпису. У Power Automate цей етап може бути реалізований як окремий блок процесу, який або завершує автоматизований хмарний потік, або ініціює зовнішню процедуру підписання з подальшим поверненням результату в систему.

Завершальним етапом є архівування документа, яке передбачає зміну його статусу на «архівовано», переміщення або логічне віднесення до архівної категорії, а також фіксацію всіх результатів виконання процесу. На цьому етапі інформація про документ остаточно записується до журналу проходження документів, що дозволяє забезпечити повну простежуваність його життєвого циклу. Архівування може супроводжуватися додатковими діями, такими як обмеження доступу до документа або його переведення в режим лише для читання.

Обґрунтування вибору саме такої структури автоматизований хмарний потік полягає у її універсальності, відповідності організаційній логіці документообігу та можливості адаптації до різних типів документів. Поділ процесу на чотири основні етапи дозволяє чітко визначити відповідальність учасників, забезпечити контроль переходів між станами документа та інтегрувати різні механізми підтвердження (погодження та підпис). Використання Power Automate як процесного рушія забезпечує централізоване управління бізнес-логікою, можливість швидкого внесення змін до маршрутів погодження та інтеграцію з іншими компонентами системи, що в сукупності підвищує ефективність функціонування електронного документообігу університету.

Практична реалізація бізнес-процесів погодження документів у системі із використанням Power Automate передбачає застосування типових інструментів автоматизації, зокрема механізмів погоджень (approvals), email-сповіщень та умовної логіки. Розглянемо приклад реалізації процесу погодження табеля обліку часу, який ілюструє використання зазначених можливостей у комплексі.

На етапі погодження документа використовується вбудований механізм погоджень (approvals), який дозволяє формувати запити на погодження для визначених користувачів. Після створення або оновлення документа в бібліотеці SharePoint автоматично формується запит на погодження, який надсилається, наприклад, керівнику підрозділу. У запиті міститься основна інформація про документ (назва, автор, період, посилання на файл), а також кнопки дії «Погодити» або «Відхилити». У разі складнішого сценарію погодження може бути реалізовано послідовний ланцюг, де після погодження керівником підрозділу документ автоматично передається на погодження до бухгалтерії. Таким чином забезпечується контрольований рух документа між відповідальними особами.

Паралельно з механізмом погодження активно використовуються email-сповіщення, які забезпечують інформування учасників процесу про необхідність виконання дій або зміну стану документа. Наприклад, після створення документа ініціатор отримує підтвердження про запуск процесу, керівник – повідомлення про необхідність погодження, а у випадку відмови ініціатору надсилається лист із зазначенням причини та рекомендаціями щодо доопрацювання. Додатково повідомлення можуть надсилатися після завершення кожного етапу, що дозволяє забезпечити прозорість процесу та своєчасне реагування користувачів. У системі також можливе дублювання сповіщень через інтерфейс Microsoft Teams, що підвищує ефективність комунікації.

Важливим елементом реалізації автоматизованого хмарного потоку є використання умовної логіки (conditions), яка дозволяє адаптувати процес залежно від властивостей документа або результатів попередніх етапів. Наприклад, у процесі погодження може бути реалізована умова: якщо статус погодження дорівнює «Відхилено», то документ повертається ініціатору, його статус змінюється на «На доопрацюванні», а процес завершується або перезапускається після внесення змін. Інша умова може визначати тип підпису: якщо поле «Тип підпису» має значення «внутрішній», процес завершується після погодження; якщо ж значення – «КЕП», документ передається на наступний етап, пов'язаний із зовнішнім підписом. Також можуть використовуватися умови для визначення маршруту погодження, наприклад залежно від підрозділу або категорії документа.

Узагальнюючи, використання погоджень (approvals) забезпечує формалізований механізм прийняття рішень, email-сповіщення – оперативну комунікацію між учасниками процесу, а умовна логіка – гнучкість і адаптивність автоматизованих хмарних потоків. Поєднання цих інструментів дозволяє реалізувати ефективну систему автоматизованого погодження документів, яка

відповідає вимогам сучасного електронного документообігу та враховує специфіку організації роботи університету.

Для практичної реалізації спочатку створюється автоматизований потік на основі тригера SharePoint (рис. 3.8 та рис. 3.9); далі додається дія «Start and wait for an approval» (рис. 3.10) із зазначенням погоджувачів і реквізитів документа; після цього налаштовується блок умов для аналізу результату; на завершення додаються операції оновлення статусу документа, email-сповіщення та, за потреби, запуск наступного етапу погодження або підписання. Така послідовність дій дозволяє побудувати вбудований механізм approvals, який інтегрується з документами SharePoint і забезпечує автоматизоване прийняття рішень щодо їх подальшого руху.

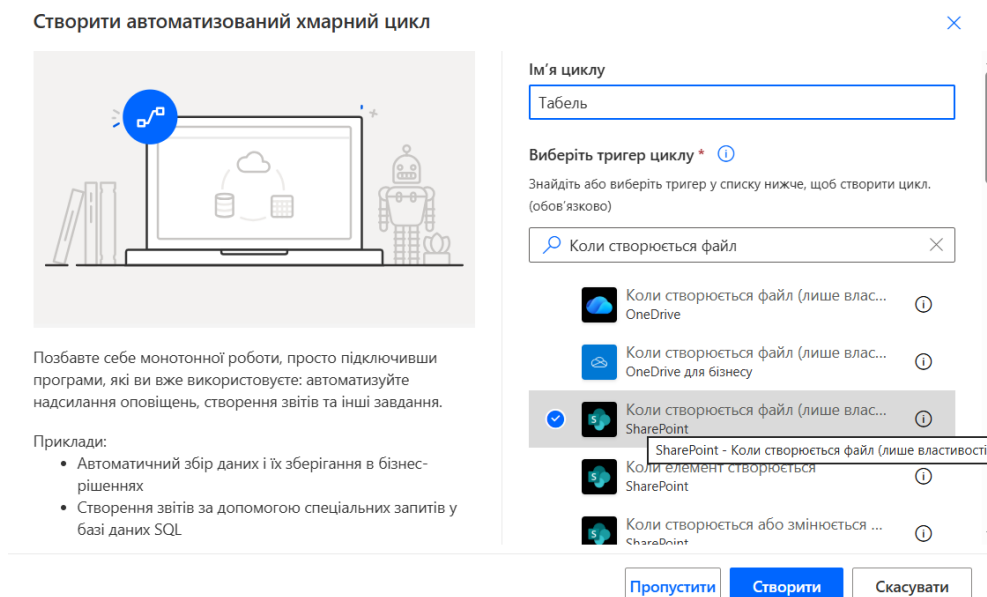

Рис. 3.8 - Створення автоматизованого хмарного потоку (циклу)

Коли створюється файл (лише властивості)

Параметри Налаштування Подання кодування Інформація

Адреса сайту *

Табелі обліку часу - <https://luguniveduua.sharepoint.com/sites/>

Ім'я бібліотеки *

Документи

Додаткові параметри

Показано 2 з 2

Показати всі

Очистити все

Установити для стовпців обмеження за поданням

Уникайте проблем із граничним значенням, установленим для стовпців, вик...

Папка

Виберіть папку або залиште поле пустим, щоб указати цілу бібліотеку.

Підключено до mykola.semenov@luguniv.edu.ua. [Змінити підключення](#)

Рис. 3.9. Налаштування автоматизованого хмарного потоку (циклу)

Назад Табелі

Start and wait for an approval

Параметри Налаштування Подання кодування Перевірка Інформація

Approval type *

Схвалення або відхилення: перша відповідь

Посада *

Відділ кадрів

Кому призначено *

Введіть частину імені або адреси електронної пошти, щоб знайти інших людей

Докладно

Підтримувана мова Markdown (див. <https://aka.ms/approvaldetails>).

Посилання на елемент

Додайте посилання на елемент для схвалення.

Опис посилання на елемент

Опишіть посилання на елемент.

Коли створюється файл (лише властивості)

Start and wait for an approval

Рис. 3.10. Створення елементу «Start and wait for an approval» для першого погодження

У лістингу 3.1 наведено код для першого погодження (реальна пошта змінена).

Лістинг 3.1

Код для Start and wait for an approval»

```
{
  "type": "OpenApiConnectionWebhook",
  "inputs": {
    "parameters": {
      "approvalType": "Basic",
      "WebhookApprovalCreationInput/title": "Відділ кадрів",
      "WebhookApprovalCreationInput/assignedTo": "ЧЧЧЧЧЧ@luguniv.edu.ua",
      "WebhookApprovalCreationInput/enableNotifications": true,
      "WebhookApprovalCreationInput/enableReassignment": true
    },
    "host": {
      "apiId": "/providers/Microsoft.PowerApps/apis/shared_approvals",
      "connection": "shared_approvals",
      "operationId": "StartAndWaitForAnApproval"
    }
  },
  "runAfter": {}
}
```

Після всіх дій отримуємо автоматизований потік Power Automate для нашого процесу (включає два погодження: відділ кадрів, бухгалтерія, зміна статусу документа, інформування у разі відхилення). Повний код в додатку А.

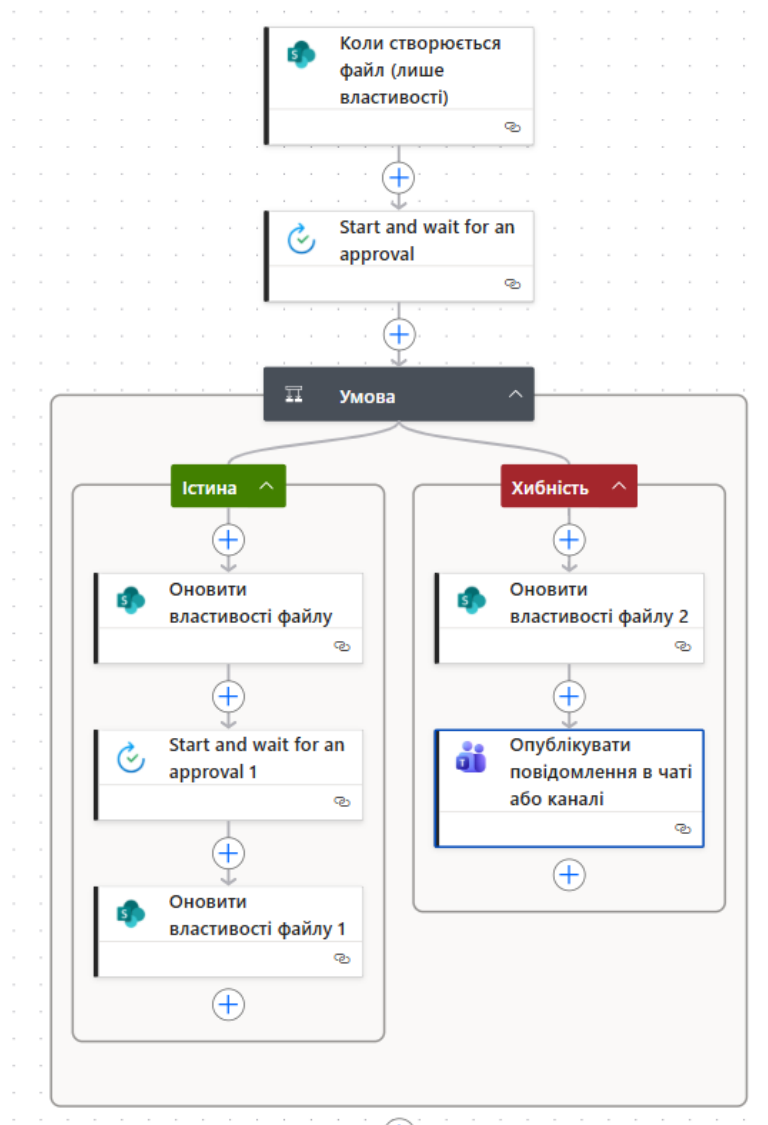

Рис. 3.11. Автоматизований потік для «Табель обліку часу»

3.3. Розробка ASP.NET застосунку для сповіщення про зміни електронного документу

Розробка ASP.NET застосунку для сповіщення про зміни електронного документа є логічним розширенням функціональних можливостей системи електронного документообігу університету, побудованої на базі Microsoft 365. Незважаючи на те, що базові механізми сповіщення можуть бути реалізовані засобами Power Automate, Outlook і Teams, використання окремого вебзастосунку дозволяє створити єдину точку взаємодії користувача із сервісом повідомлень, забезпечити більш гнучке налаштування логіки інформування та реалізувати

мобільно-орієнтований доступ до інформації про стан документа. У контексті розроблюваної системи такий застосунок не замінює основне середовище документообігу, а виконує роль допоміжного програмного модуля, орієнтованого на оперативне інформування користувача про зміни життєвого циклу електронного документа.

Актуальність створення такого застосунку зумовлена тим, що в межах внутрішнього документообігу користувачу важливо не лише мати доступ до документа, а й своєчасно отримувати інформацію про події, пов'язані з ним. До таких подій належать створення нового документа, передача його на погодження, повернення на доопрацювання, відхилення, підписання, реєстрація або архівування. Якщо користувач змушений щоразу самостійно перевіряти стан документа в Teams або SharePoint, це знижує оперативність роботи і створює додаткове навантаження на учасників процесу. Тому доцільним є впровадження окремого прикладного рішення, яке відображає актуальний стан документа, формує повідомлення та дозволяє користувачеві швидко реагувати на зміни.

У межах цієї кваліфікаційної роботи ASP.NET застосунок є спрощеним веборієнтованим клієнт, що взаємодіє з основною системою електронного документообігу через дані, сформовані у SharePoint, журналі проходження документів або сервісах автоматизації. Основне призначення застосунку полягає в отриманні інформації про зміни статусів документів та відображенні її у зручному для користувача вигляді. У найпростішому варіанті він може містити список повідомлень, сторінку перегляду вибраного документа, позначення нових подій, а також засоби підтвердження внутрішнього підпису через корпоративну автентифікацію або одноразовий код. Така архітектура є доцільною, оскільки дозволяє винести функцію сповіщення в окремий програмний модуль без порушення логіки основної системи.

З технічної точки зору вибір ASP.NET як платформи реалізації пояснюється кількома чинниками. По-перше, технологія дозволяє створювати

вебзастосунки, адаптовані до мобільних пристроїв, що важливо для оперативного доступу працівників до повідомлень поза стаціонарним робочим місцем. По-друге, ASP.NET забезпечує зручні засоби побудови серверної логіки, автентифікації, роботи з базами даних і реалізації вебінтерфейсів. По-третє, використання цієї технології є доцільним у навчальному контексті, оскільки вона добре узгоджується з напрямом підготовки фахівців з програмної інженерії та дозволяє поєднати хмарну платформу Microsoft 365 із власним програмним рішенням. Таким чином, ASP.NET застосунок у цій роботі розглядається як інструмент підвищення зручності, оперативності та персоналізації доступу до інформації про електронні документи.

Функціонально розроблюваний застосунок повинен забезпечувати перегляд переліку документів, які стосуються конкретного користувача, відображення їх поточного статусу, історії останніх змін і пов'язаних повідомлень. Окрему увагу приділено механізму сповіщень, який може працювати за подієвим принципом: зміна статусу документа в основній системі призводить до створення нового повідомлення в застосунку. Наприклад, після погодження табеля обліку часу користувач отримує повідомлення про те, що документ передано на підпис, а після відхилення – повідомлення з відповідним коментарем і необхідністю доопрацювання. Такий підхід дозволив створити єдиний інформаційний простір, де користувач взаємодіє не з усією складністю системи документообігу, а лише з релевантними для нього подіями.

Отже, розробка ASP.NET застосунку для сповіщення про зміни електронного документа є обґрунтованим напрямом практичної реалізації, який доповнює основну систему документообігу та підвищує її зручність для кінцевого користувача.

Для реалізації модуля сповіщення про зміни електронного документа обрано архітектуру вебзастосунку на платформі ASP.NET Core, оскільки вона підтримує побудову сучасних вебрішень на основі патерна Model–View–

Controller, має вбудовані засоби автентифікації й авторизації та придатна для створення як звичайних вебінтерфейсів, так і сервісів реального часу. Для задачі інформування користувачів особливо важливим є те, що ASP.NET Core SignalR призначений саме для додавання функціональності реального часу, коли сервер може миттєво надсилати оновлення клієнтам без періодичного ручного перезавантаження сторінки. Це дозволяє побудувати модуль, який не лише зберігає повідомлення, а й оперативно доставляє інформацію про зміну статусу документа відповідальному користувачу [24].

З архітектурної точки зору доцільно застосувати багатокomпонентну модель, у якій застосунок поділяється на рівень представлення, рівень прикладної логіки та рівень даних. Рівень представлення реалізується через вебінтерфейс ASP.NET Core MVC, де користувач переглядає список сповіщень, стан своїх документів і деталі окремої події. Рівень прикладної логіки відповідає за отримання подій із зовнішньої системи документообігу, їх інтерпретацію, перевірку прав доступу, формування тексту повідомлень і керування статусом прочитання. Рівень даних забезпечує збереження інформації про користувачів, документи, повідомлення та історію змін. Такий підхід є логічним, оскільки MVC в ASP.NET Core саме і орієнтований на розділення моделей даних, контролерів із прикладною логікою та представлень для взаємодії з користувачем [25].

Базовими сутностями визначено користувача, документ, повідомлення та журнал змін. Сутність користувача містить ідентифікатор, ім'я, електронну адресу, роль у системі та, за потреби, службову прив'язку до підрозділу. Сутність документа містить ідентифікатор документа, назву, тип, автора, поточний статус, тип підпису, дату створення та посилання на ресурс у SharePoint або Teams. Сутність повідомлення зберігає текст сповіщення, дату створення, тип події, ознаку прочитання та прив'язку до конкретного документа і користувача. Окремо доцільно передбачити сутність журналу змін, яка фіксує події життєвого циклу документа: створення, погодження, повернення, підписання, архівування. Така

модель даних забезпечує і поточне інформування, і накопичення історії подій для подальшого аналізу. Оскільки ASP.NET Core Identity типовим чином працює з реляційним сховищем даних для зберігання відомостей про користувачів, така організація моделі є природною і технологічно обґрунтованою [26].

Структура компонентів модуля включає кілька логічно відокремлених частин. Першим компонентом виступає користувацький інтерфейс, що забезпечує авторизацію, перегляд списку повідомлень, відкриття картки документа та позначення повідомлення як прочитаного. Другим компонентом є контролери або серверні обробники запитів, які отримують звернення від клієнта та взаємодіють із сервісами прикладної логіки. Третім компонентом виступає сервіс сповіщень, який формує повідомлення на основі подій, отриманих із зовнішньої системи або з внутрішнього журналу. Четвертим компонентом визначено сервіс інтеграції, який отримує інформацію про зміни статусу документа з Power Automate, SharePoint або іншого проміжного джерела. П'ятим компонентом є SignalR-хаб, якщо в системі реалізується миттєва доставка повідомлень до браузера користувача. Окремо виділяється компонент доступу до даних, який виконує збереження і вибірку сутностей із бази даних. Така структура забезпечує модульність, спрощує супровід системи й дозволяє розвивати окремі частини незалежно одна від одної [20].

Програмну реалізацію цього модуля побудовано як вебзастосунок ASP.NET Core із серверною частиною та адаптивним вебінтерфейсом. На рівні запуску застосунку налаштована конфігурація, реєстрація сервісів, підключення до бази даних і middleware-компонентів. Офіційна документація ASP.NET Core вказує, що конфігурація застосунку формується через WebApplication.CreateBuilder, після чого до контейнера служб додаються залежності, а далі будується pipeline обробки HTTP-запитів. У межах модуля це означає реєстрацію сервісів автентифікації, авторизації, доступу до даних, SignalR і власного сервісу повідомлень. Застосунок повинен підтримувати

безпечний доступ до персоналізованих повідомлень, тому механізми автентифікації й авторизації мають бути обов'язковою складовою реалізації, а доступ до сповіщень конкретного користувача – перевірятися на серверному рівні.

З практичної точки зору реалізація організована таким чином: подія про зміну документа формується у зовнішній системі документообігу, після чого або надсилається у вебзастосунок через API, або зчитується із журналу змін. Далі серверний сервіс створює запис повідомлення у базі даних і, якщо використовується SignalR, надсилає push-оновлення підключеному клієнту. Користувач, увійшовши в систему, бачить перелік актуальних подій, а у випадку відкритої сесії може отримати повідомлення в режимі реального часу. Саме такий сценарій відповідає типовому призначенню SignalR як бібліотеки для миттєвого надсилання вмісту від сервера до клієнтів. У результаті модуль сповіщення не дублює весь документообіг, а виконує вузькоспеціалізовану функцію оперативного інформування та підтримки реакції користувача на зміни стану документа [26].

Отже, архітектурне рішення для ASP.NET-модуля сповіщень визначено як окремий вебкомпонент, інтегрований із основною системою електронного документообігу. Його модель даних включає користувачів, документи, повідомлення та журнал змін, структура компонентів – інтерфейс, прикладну логіку, інтеграційний сервіс, модуль доступу до даних і механізм реального часу, а програмна реалізація – спиратися на стандартні можливості ASP.NET Core для побудови вебзастосунків, автентифікації, авторизації та обробки подій. Такий підхід є достатньо простим для бакалаврської роботи, але водночас демонструє сучасний рівень інтеграції власного програмного рішення з хмарною інфраструктурою Microsoft 365.

На рис. 3.12 представлено структуру коду проєкту

Рис. 3.11. Структура проєкту ASP.NET

Основу системи становить модель даних, представлена класами `DocumentItem`, `NotificationItem` та перерахуванням `DocumentStatus`. Клас `DocumentItem` описує електронний документ і містить основні атрибути, зокрема назву, тип, автора, електронну адресу, статус та часові мітки створення і змін. Клас `NotificationItem` використовується для збереження сповіщень, що генеруються при зміні стану документа, і містить інформацію про отримувача, текст повідомлення, прив'язку до документа, дату створення та ознаку прочитання. Перерахування `DocumentStatus` визначає допустимі стани документа, що дозволяє формалізувати його життєвий цикл і забезпечити узгодженість обробки в системі.

Збереження та доступ до даних реалізовано за допомогою контексту `AppDbContext`, який базується на технології `Entity Framework Core`. У контексті визначено таблиці для документів і сповіщень, а також налаштовано зв'язок між ними через зовнішній ключ. Додатково передбачено збереження статусу документа у вигляді текстового значення, що полегшує аналіз даних і підвищує

читабельність бази даних. Використання EF Core дозволяє працювати з даними на рівні об'єктної моделі без необхідності написання складних SQL-запитів.

Ключовим елементом модуля є сервіс `NotificationService`, який реалізує бізнес-логіку формування сповіщень. При зміні статусу документа відповідний контролер викликає метод `NotifyDocumentStatusChangedAsync`, у якому створюється новий об'єкт `NotificationItem`, що зберігається в базі даних. Після цього сервіс використовує механізм `SignalR` для надсилання повідомлення користувачу в режимі реального часу. Таким чином забезпечується одночасне виконання двох функцій: фіксація події в системі та оперативне інформування користувача.

Передача повідомлень у реальному часі реалізована за допомогою компонента `NotificationHub`, який виступає проміжною ланкою між сервером і клієнтом. Користувач при підключенні до застосунку додається до відповідної групи, ідентифікованої за його електронною адресою. Це дозволяє адресно надсилати повідомлення лише тим користувачам, яких вони стосуються. У момент створення нового сповіщення сервер через `SignalR` надсилає дані до клієнтського інтерфейсу, де вони одразу відображаються без необхідності оновлення сторінки.

Контролери `DocumentsController` та `NotificationsController` забезпечують взаємодію між користувачем і системою. `DocumentsController` відповідає за створення, редагування та відображення документів, а також ініціює процес формування сповіщень у разі зміни статусу. `NotificationsController` реалізує функції перегляду списку сповіщень та позначення їх як прочитаних. Такий розподіл відповідальності відповідає принципам MVC і дозволяє чітко відокремити логіку роботи з документами від логіки обробки повідомлень.

На рівні представлення використано Razor-сторінки, які забезпечують відображення списку документів та сповіщень у вигляді таблиць. Для підтримки роботи в реальному часі на клієнтській стороні застосовується JavaScript-код,

який встановлює з'єднання з SignalR-хабом і обробляє події отримання нових повідомлень. При надходженні повідомлення воно динамічно додається до сторінки, що забезпечує миттєве інформування користувача про зміни в системі.

Конфігурація застосунку виконується у файлі Program.cs, де налаштовуються служби, підключення до бази даних, маршрутизація та компоненти SignalR. У процесі запуску також забезпечується створення бази даних, якщо вона відсутня, що спрощує розгортання застосунку. Використання механізму впровадження залежностей дозволяє гнучко керувати компонентами системи та забезпечує можливість їх подальшого розширення.

Повний код наведено в додатку Б.

3.4. Тестування системи електронного документообігу та оцінка її ефективності

Тестування розробленої системи електронного документообігу є завершальним етапом практичної частини роботи та спрямоване на перевірку коректності функціонування її основних компонентів, відповідності поставленим вимогам, а також оцінку ефективності впроваджених рішень. У межах дослідження тестування охоплює як окремі модулі системи (керування документами, погодження, підпис, сповіщення), так і їх взаємодію в рамках єдиного інформаційного середовища.

На першому етапі здійснено функціональне тестування системи, яке передбачає перевірку реалізації основних сценаріїв роботи користувачів. Зокрема, перевіряється можливість створення документа в середовищі Microsoft Teams та SharePoint, коректність збереження метаданих, запуск автоматизованого робочого процесу погодження в Power Automate, а також правильність обробки результатів погодження. Окремо тестується механізм дворівневого підпису, де перевіряється як внутрішнє підтвердження дій користувача, так і передача документа на зовнішній етап підписання. Для

кожного сценарію визначаються очікувані результати, які порівнюються з фактичними, що дозволяє виявити можливі помилки або невідповідності.

Наступним етапом було тестування інтеграції компонентів системи. У цьому випадку перевірялась взаємодія між SharePoint як сховищем даних, Power Automate як механізмом реалізації бізнес-процесів та ASP.NET-застосунком як модулем сповіщення. Особлива увага приділяється передачі подій між компонентами, зокрема коректності запуску workflow при створенні або зміні документа, передачі інформації про статус документа до журналу та формуванню сповіщень. Результати тестування показують, що інтеграція компонентів забезпечує узгоджену роботу системи та підтримує повний життєвий цикл документа.

Для оцінки ефективності системи проводився аналіз часових характеристик виконання основних операцій. Порівнювались традиційний паперовий або частково електронний процес документообігу із запропонованим автоматизованим рішенням. Встановлено, що автоматизація дозволяє значно скоротити час обробки документів за рахунок усунення ручних операцій передачі, пошуку та контролю стану. Наприклад, час погодження документа скорочується завдяки автоматичному маршрутизації та сповіщенням користувачів, а ризик втрати документа практично усувається через централізоване зберігання в хмарному середовищі.

Крім часових показників, оцінюється якість функціонування системи за такими критеріями, як зручність використання, прозорість процесів, надійність і безпека. Зручність використання забезпечується інтеграцією з Microsoft Teams, що є знайомим середовищем для користувачів. Прозорість досягається наявністю журналу проходження документів, який дозволяє відстежувати всі етапи їх обробки. Надійність системи забезпечується використанням хмарної інфраструктури, що гарантує доступність даних, а безпека – через реалізацію рольової моделі доступу та журналювання дій користувачів.

Додатково проведено тестування модуля сповіщення, реалізованого на ASP.NET Core. Перевірено коректність формування повідомлень при зміні статусу документа, їх збереження в базі даних та доставку користувачам у режимі реального часу за допомогою SignalR. Результати тестування показали, що користувачі отримують актуальну інформацію без затримок, що підвищує оперативність реагування на події в системі. Також перевірено механізм позначення повідомлень як прочитаних і відображення їх у вебінтерфейсі.

Таблиця 3.1

Порівняння часу виконання основних операцій документообігу

№	Операція	Традиційний процес (хв)	Автоматизована система (хв)	Скорочення часу (%)
1	Створення документа	15	10	33%
2	Передача на погодження	30	2	93%
3	Погодження документа	120	30	75%
4	Повторне доопрацювання	60	20	67%
5	Підпис документа	45	10	78%
6	Пошук документа	20	2	90%

Як бачимо з табл. 3.1 автоматизація дозволяє скоротити час виконання операцій у середньому на 70–90%.

Узагальнюючи результати тестування, можна зробити висновок, що розроблена система електронного документообігу відповідає поставленим вимогам, забезпечує автоматизацію ключових процесів і підвищує ефективність роботи з документами. Вона дозволяє скоротити час обробки, підвищити контроль за виконанням завдань, забезпечити прозорість і зменшити вплив людського фактору. Отримані результати підтверджують доцільність використання хмарних сервісів Microsoft 365 у поєднанні з власними програмними рішеннями для побудови сучасних систем електронного документообігу в освітніх установах.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю цифровізації управлінських процесів в освітніх установах, зокрема переходом від фрагментарних або паперових форм документообігу до інтегрованих електронних систем, що забезпечують оперативність, прозорість і контроль виконання. Метою роботи було розроблення інформаційної системи управління внутрішніми документами університету на основі хмарних сервісів Microsoft 365 із впровадженням автоматизованих процесів погодження, дворівневої моделі підпису та засобів сповіщення користувачів.

У ході виконання роботи було проведено аналіз сучасних підходів до організації електронного документообігу, розглянуто нормативно-правові аспекти використання електронних документів і підписів, а також досліджено можливості застосування хмарних технологій у діяльності університетів. Встановлено, що повне використання кваліфікованого електронного підпису для всіх типів документів є недоцільним через організаційні та технічні обмеження, що обґрунтовує необхідність впровадження дворівневої моделі, яка поєднує внутрішній корпоративний підпис і КЕП як зовнішній інструмент. Також показано доцільність використання платформи Microsoft 365 як інтегрованого середовища для реалізації документообігу.

У результаті проєктування системи було сформульовано функціональні та нефункціональні вимоги, визначено типи документів, ролі користувачів і маршрути погодження, а також розроблено логічну та структурну архітектуру системи. Розроблено модель документообігу, що включає етапи створення, погодження, підпису та архівування документів, а також модель доступу на основі ролей користувачів. Окремо сформовано дворівневу модель електронного підпису, модель довіри та модель аудиту, що забезпечують контроль дій користувачів і простежуваність життєвого циклу документа.

У практичній частині роботи реалізовано структуру системи на базі Microsoft Teams та SharePoint, налаштовано бібліотеки документів, метадані, права доступу та журнал проходження документів. За допомогою Power Automate розроблено автоматизовані робочі процеси погодження документів із використанням механізмів погодження, умовної логіки та сповіщень. Реалізовані процеси забезпечують автоматичний запуск при створенні документа, контроль проходження етапів та зміну статусів відповідно до результатів прийнятих рішень.

Окремим результатом роботи є розроблення вебзастосунку на базі ASP.NET Core, який виконує функцію сповіщення користувачів про зміни стану документів. У застосунку реалізовано модель даних для збереження документів і повідомлень, серверну логіку формування сповіщень, а також механізм доставки повідомлень у режимі реального часу із використанням SignalR. Це дозволяє забезпечити оперативне інформування користувачів і підвищити ефективність їх взаємодії з системою електронного документообігу.

Проведене тестування системи підтвердило коректність реалізації основних функціональних сценаріїв, зокрема створення документів, запуску процесів погодження, зміни статусів і формування сповіщень. Аналіз ефективності показав значне скорочення часу виконання операцій, підвищення прозорості процесів, зниження ризику втрати документів і покращення контролю виконання. Результати тестування також підтвердили стабільність роботи системи та коректність інтеграції її компонентів.

Узагальнюючи отримані результати, можна зробити висновок, що поставлена мета роботи досягнута, а всі визначені завдання виконані. Розроблена система електронного документообігу демонструє ефективність використання хмарних сервісів Microsoft 365 у поєднанні з власними програмними рішеннями та може бути використана як основа для впровадження сучасних цифрових рішень в управлінській діяльності освітніх установ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Деякі питання документування управлінської діяльності. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-п#Text>
2. ДСТУ 4163:2020 ; Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів. *Нормативні документи від VOB*. URL: <https://document.vobu.ua/doc/6310>
3. Остапчук Ю. Що таке SaaS сервіс: переваги, недоліки та коли він потрібен для вашого бізнесу | Asabix. *Asabix*. URL: <https://asabix.com.ua/what-is-saas-and-why-might-your-business-need-it/>
4. Положення про електронний документообіг в ТНПУ. *Офіційний сайт Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. URL: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2025/Polozhennja_pro_E-dok.pdf
5. Про електронні документи та електронний документообіг. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
6. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>
7. Про затвердження Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1421-14/page>
8. Caeldries F., Hammer M., Champy J. Reengineering the Corporation: A Manifesto for Business Revolution. *The Academy of Management Review*. 1994. Vol. 19, no. 3. P. 595. URL: <https://doi.org/10.2307/258943>

9. Contributors to Wikimedia projects. Microsoft 365 - Wikipedia. *Wikipedia, the free encyclopedia*. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Microsoft_365
10. Contributors to Wikimedia projects. Microsoft Power Automate - Wikipedia. *Wikipedia, the free encyclopedia*. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Microsoft_Power_Automate
11. Contributors to Wikimedia projects. Microsoft Teams - Wikipedia. *Wikipedia, the free encyclopedia*. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Microsoft_Teams
12. Contributors to Wikimedia projects. SharePoint - Wikipedia. *Wikipedia, the free encyclopedia*. URL: <https://en.wikipedia.org/wiki/SharePoint>
13. Document Preparation for Electronic Document Management System / M. A. M. Radzi et al. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*. 2018. Vol. 8, no. 9. URL: <https://doi.org/10.6007/ijarbss/v8-i9/4583>
14. Hartland N., Chen E., Reynolds R. Capturing the Cloud: Towards SharePoint Transfer at UK Parliament. *International Journal of Digital Curation*. 2024. Vol. 18, no. 1. P. 6. URL: <https://doi.org/10.2218/mzkv7005>
15. Ilag B. N. Microsoft Teams Troubleshooting. *Introducing Microsoft Teams*. Berkeley, CA, 2018. P. 237–313. URL: https://doi.org/10.1007/978-1-4842-3567-6_6
16. Introduction to Identity on ASP.NET Core. *Microsoft Learn: Build with answers in reach*. URL: <https://learn.microsoft.com/en-us/aspnet/core/security/authentication/identity?view=aspnetcore-10.0>
17. Mayer C., Simons G. Microsoft Teams. *Atla Summary of Proceedings*. 2022. P. 260–268. URL: <https://doi.org/10.31046/proceedings.2022.3115>
18. McFarlan F. W., Nolan R. L. Curriculum recommendations for graduate professional programs in information systems. *Communications of the ACM*. 1973. Vol. 16, no. 7. P. 439–441. URL: <https://doi.org/10.1145/362280.362296>

19. Mercurio R., Merrill B. Power Automate. *Beginning Microsoft 365 Collaboration Apps*. Berkeley, CA, 2021. P. 287–320. URL: https://doi.org/10.1007/978-1-4842-6936-7_11
20. Microsoft Sharepoint and storage addons for education - M365 Education. *Microsoft Learn: Build with answers in reach*. URL: [https://learn.microsoft.com/en-us/microsoft-365/education/guide/1-addons/addons/addons-sharepoint-storage](https://learn.microsoft.com/en-us/microsoft-365/education/guide/1-addons/addons-sharepoint-storage)
21. Mishra G. Deep Dive into Power Automate. Berkeley, CA : Apress, 2023. URL: <https://doi.org/10.1007/978-1-4842-9732-2>
22. Muminova S. S. BLOCKCHAIN TECHNOLOGY AS A DOCUMENT MANAGEMENT AND ELECTRONIC DOCUMENT MANAGEMENT SYSTEM TOOL. *American Journal of Applied Science and Technology*. 2023. Vol. 03, no. 05. P. 65–69. URL: <https://doi.org/10.37547/ajast/volume03issue05-12>
23. Nolan R. L. Management Accounting and Control of Data Processing. National Association of Accountants, 1977.
24. Overview of ASP.NET Core Authentication. *Microsoft Learn: Build with answers in reach*. URL: <https://learn.microsoft.com/en-us/aspnet/core/security/authentication/?view=aspnetcore-10.0>
25. Overview of ASP.NET Core MVC. *Microsoft Learn: Build with answers in reach*. URL: <https://learn.microsoft.com/en-us/aspnet/core/mvc/overview?view=aspnetcore-10.0>
26. Overview of ASP.NET Core SignalR. *Microsoft Learn: Build with answers in reach*. URL: <https://learn.microsoft.com/en-us/aspnet/core/signalr/introduction?view=aspnetcore-10.0>
27. Ovsienko A. S. IMPLEMENTATION OF ELECTRONIC DOCUMENT MANAGEMENT IN THE ENTERPRISE MANAGEMENT SYSTEM. *Economy Management Business*. 2024. T. 44, № 1. URL: <https://doi.org/10.31673/2415-8089.2024.010013>

- 28.Saxby S. Electronic document management. *Computer Law & Security Review*. 2005. Vol. 21, no. 4. P. 355. URL: <https://doi.org/10.1016/j.clsr.2005.06.007>
- 29.Wilson J. Electronic document management. *Computer Law & Security Review*. 1997. Vol. 13, no. 2. P. 124–125. URL: [https://doi.org/10.1016/s0267-3649\(97\)89753-1](https://doi.org/10.1016/s0267-3649(97)89753-1)
- 30.Windows PowerShell 2.0 best practices / ed. by Windows PowerShell Teams at Microsoft. Redmond, Wash : Microsoft Press, 2010. 715 p.

ДОДАТОК А

Код для «Коли створюється файл»

```
{
  "type": "OpenApiConnection",
  "inputs": {
    "parameters": {
      "dataset": "https://luguniveduua.sharepoint.com/sites/msteams_00000",
      "table": "4ea26962-1eec-430d-b442-a140c29940ce"
    },
    "host": {
      "apiId": "/providers/Microsoft.PowerApps/apis/shared_sharepointonline",
      "connection": "shared_sharepointonline",
      "operationId": "GetOnNewFileItems"
    }
  },
  "recurrence": {
    "frequency": "Minute",
    "interval": 1
  },
  "splitOn": "@triggerOutputs()?['body/value']"
}
```

Код для «Перше погодження»

```
{
  "type": "OpenApiConnectionWebhook",
  "inputs": {
    "parameters": {
      "approvalType": "Basic",
      "WebhookApprovalCreationInput/title": "Відділ кадрів",
      "WebhookApprovalCreationInput/assignedTo": ".edu.ua",
      "WebhookApprovalCreationInput/enableNotifications": true,
      "WebhookApprovalCreationInput/enableReassignment": true,
      "WebhookApprovalCreationInput/attachments": [
        {}
      ]
    },
    "host": {
      "apiId": "/providers/Microsoft.PowerApps/apis/shared_approvals",
      "connection": "shared_approvals",
      "operationId": "StartAndWaitForAnApproval"
    }
  },
  "runAfter": {}
}
```

Код для «Умова»

```
{
  "type": "If",
```

```

"expression": {
  "and": [
    {
      "equals": [
        "",
        ""
      ]
    }
  ]
},
"actions": {
  "Оновити_властивості_файлу": {
    "type": "OpenApiConnection",
    "inputs": {
      "parameters": {
        "dataset": "https://luguniveduua.sharepoint.com/sites/msteams_00000",
        "table": "4ea26962-1eec-430d-b442-a140c29940ce",
        "id": 2,
        "item/OData__x0421__x0442__x0430__x0442__x0443__x0441__x0434__x043e__x043a__x0443__x043c__x0435__x043d__x0442__x0430_/Value": "На погоджені",
        "item/OData__x0422__x0438__x043f__x043f__x0456__x0434__x043f__x0438__x0441__x0443_/Value": "Внутрішній"
      },
      "host": {
        "apiId": "/providers/Microsoft.PowerApps/apis/shared_sharepointonline",
        "connection": "shared_sharepointonline",
        "operationId": "PatchFileItem"
      }
    }
  },
  "Start_and_wait_for_an_approval_1": {
    "type": "OpenApiConnectionWebhook",
    "inputs": {
      "parameters": {
        "approvalType": "CustomResponse",
        "WebhookApprovalCreationInput/responseOptions": [
          "@outputs('Start_and_wait_for_an_approval')?['body/outcome']"
        ],
        "WebhookApprovalCreationInput/title": "Бухгалтерія",
        "WebhookApprovalCreationInput/assignedTo": " @luguniv.edu.ua",
        "WebhookApprovalCreationInput/enableNotifications": true,
        "WebhookApprovalCreationInput/enableReassignment": true
      },
      "host": {
        "apiId": "/providers/Microsoft.PowerApps/apis/shared_approvals",
        "connection": "shared_approvals",
        "operationId": "StartAndWaitForAnApproval"
      }
    }
  },
  "runAfter": {
    "Оновити_властивості_файлу": [
      "Succeeded"
    ]
  }
}

```

```

    }
  },
  "Оновити_властивості_файлу_1": {
    "type": "OpenApiConnection",
    "inputs": {
      "parameters": {
        "dataset": "https://luguniveduua.sharepoint.com/sites/msteams_0000",
        "table": "4ea26962-1eec-430d-b442-a140c29940ce",
        "id": 2,
        "item/odata_x0421_x0442_x0430_x0442_x0443_x0441_x0434_x043e_x043a_x0443_x043c_x0435_x043d_x0442_x0430_/Value": "Підписано",
        "item/odata_x0422_x0438_x043f_x043f_x0456_x0434_x043f_x0438_x0441_x0443_/Value": "Внутрішній"
      },
      "host": {
        "apiId": "/providers/Microsoft.PowerApps/apis/shared_sharepointonline",
        "connection": "shared_sharepointonline",
        "operationId": "PatchFileItem"
      }
    },
    "runAfter": {
      "Start_and_wait_for_an_approval_1": [
        "Succeeded"
      ]
    }
  },
  "else": {
    "actions": {
      "Оновити_властивості_файлу_2": {
        "type": "OpenApiConnection",
        "inputs": {
          "parameters": {
            "dataset": "https://luguniveduua.sharepoint.com/sites/msteams_0000",
            "table": "4ea26962-1eec-430d-b442-a140c29940ce",
            "id": 2,
            "item/odata_x0421_x0442_x0430_x0442_x0443_x0441_x0434_x043e_x043a_x0443_x043c_x0435_x043d_x0442_x0430_/Value": "Створено",
            "item/odata_x0422_x0438_x043f_x043f_x0456_x0434_x043f_x0438_x0441_x0443_/Value": "Внутрішній"
          },
          "host": {
            "apiId": "/providers/Microsoft.PowerApps/apis/shared_sharepointonline",
            "connection": "shared_sharepointonline",
            "operationId": "PatchFileItem"
          }
        }
      }
    }
  },
  "Опублікувати_повідомлення_в_чаті_або_каналі": {
    "type": "OpenApiConnection",
    "inputs": {
      "parameters": {
        "poster": "Flow bot",

```

```

        "location": "Channel",
        "body/recipient/groupId": "cec2079a-c935-4c08-a237-5aac41eba5c3",
        "body/recipient/channelId":
"19:2144bfa5e9ce406e94f8be25a0969803@thread.tacv2",
        "body/messageBody": "<p class=\\"editor-paragraph\\">Відмовлено</p>"
    },
    "host": {
        "apiId": "/providers/Microsoft.PowerApps/apis/shared_teams",
        "connection": "shared_teams",
        "operationId": "PostMessageToConversation"
    }
},
"runAfter": {
    "Оновити_властивості_файлу_2": [
        "SUCCEEDED"
    ]
}
}
},
"runAfter": {
    "Start_and_wait_for_an_approval": [
        "Succeeded"
    ]
}
}
}

```

```

{
  "type": "OpenApiConnection",
  "inputs": {
    "parameters": {
      "dataset": "https://luguniveduua.sharepoint.com/sites/msteams_8f9684",
      "table": "4ea26962-1eec-430d-b442-a140c29940ce",
      "id": 2,
      "item/OData__x0421__x0442__x0430__x0442__x0443__x0441__x0434__x043e__x043a__x0443__x043c__x0435__x043d__x0442__x0430_/Value": "На погоджені",
      "item/OData__x0422__x0438__x043f__x043f__x0456__x0434__x043f__x0438__x0441__x0443_/Value": "Внутрішній"
    },
    "host": {
      "apiId": "/providers/Microsoft.PowerApps/apis/shared_sharepointonline",
      "connection": "shared_sharepointonline",
      "operationId": "PatchFileItem"
    }
  }
}

```

ДОДАТОК Б

Models/DocumentStatus.cs

```
namespace DocumentNotifier.Models;
```

```
public enum DocumentStatus
{
    Created = 0,
    PendingApproval = 1,
    Approved = 2,
    Rejected = 3,
    Signed = 4,
    Archived = 5
}
```

Models/DocumentItem.cs

```
using System.ComponentModel.DataAnnotations;
```

```
namespace DocumentNotifier.Models;
```

```
public class DocumentItem
{
    public int Id { get; set; }

    [Required]
    [StringLength(200)]
    public string Title { get; set; } = string.Empty;

    [Required]
    [StringLength(100)]
    public string DocumentType { get; set; } = string.Empty;

    [Required]
```

```

[StringLength(100)]
public string AuthorName { get; set; } = string.Empty;

[Required]
[EmailAddress]
public string AuthorEmail { get; set; } = string.Empty;

[Required]
public DocumentStatus Status { get; set; } = DocumentStatus.Created;

public DateTime CreatedAtUtc { get; set; } = DateTime.UtcNow;
public DateTime? UpdatedAtUtc { get; set; }
}

```

Models/NotificationItem.cs

```

using System.ComponentModel.DataAnnotations;

namespace DocumentNotifier.Models;

public class NotificationItem
{
    public int Id { get; set; }

    public int DocumentItemId { get; set; }
    public DocumentItem? DocumentItem { get; set; }

    [Required]
    [EmailAddress]
    public string RecipientEmail { get; set; } = string.Empty;

    [Required]

```

```

[StringLength(300)]
public string Title { get; set; } = string.Empty;

[Required]
[StringLength(1000)]
public string Message { get; set; } = string.Empty;

public bool IsRead { get; set; } = false;
public DateTime CreatedAtUtc { get; set; } = DateTime.UtcNow;
}

```

Data/AppDbContext.cs

```

using DocumentNotifier.Models;
using Microsoft.EntityFrameworkCore;

namespace DocumentNotifier.Data;

public class AppDbContext : DbContext
{
    public AppDbContext(DbContextOptions<AppDbContext> options) : base(options)
    {
    }

    public DbSet<DocumentItem> Documents => Set<DocumentItem>();
    public DbSet<NotificationItem> Notifications => Set<NotificationItem>();

    protected override void OnModelCreating(ModelBuilder modelBuilder)
    {
        base.OnModelCreating(modelBuilder);

        modelBuilder.Entity<DocumentItem>()

```

```

        .Property(d => d.Status)
        .HasConversion<string>();

modelBuilder.Entity<NotificationItem>()
    .HasOne(n => n.DocumentItem)
    .WithMany()
    .HasForeignKey(n => n.DocumentItemId)
    .OnDelete(DeleteBehavior.Cascade);
    }
}

```

Hubs/NotificationHub.cs

```

using Microsoft.AspNetCore.SignalR;

namespace DocumentNotifier.Hubs;

public class NotificationHub : Hub
{
    public async Task JoinUserGroup(string email)
    {
        if (!string.IsNullOrEmpty(email))
        {
            await Groups.AddToGroupAsync(Context.ConnectionId, email.Trim().ToLowerInvariant());
        }
    }
}

```

Services/NotificationService.cs

```

using DocumentNotifier.Data;
using DocumentNotifier.Hubs;
using DocumentNotifier.Models;
using Microsoft.AspNetCore.SignalR;
using Microsoft.EntityFrameworkCore;

namespace DocumentNotifier.Services;

public class NotificationService
{
    private readonly AppDbContext _db;
    private readonly IHubContext<NotificationHub> _hubContext;
    private readonly ILogger<NotificationService> _logger;

    public NotificationService(
        AppDbContext db,
        IHubContext<NotificationHub> hubContext,
        ILogger<NotificationService> logger)
    {
        _db = db;
        _hubContext = hubContext;
        _logger = logger;
    }

    public async Task NotifyDocumentStatusChangedAsync(DocumentItem document,
        CancellationToken cancellationToken = default)
    {
        var notification = new NotificationItem
        {
            DocumentItemId = document.Id,
            RecipientEmail = document.AuthorEmail.Trim().ToLowerInvariant(),

```

```

        Title = $"Зміна статусу документа: {document.Title}",
        Message = $"Документ \"{document.Title}\" змінено. Новий статус:
{GetStatusText(document.Status)}."
    };
    _db.Notifications.Add(notification);
    await _db.SaveChangesAsync(cancellationToken);
    await _hubContext.Clients
        .Group(notification.RecipientEmail)
        .SendAsync("ReceiveNotification", new
        {
            notification.Id,
            notification.Title,
            notification.Message,
            CreatedAtUtc = notification.CreatedAtUtc.ToString("u")
        }, cancellationToken);

    _logger.LogInformation(
        "Створено сповіщення {NotificationId} для {RecipientEmail} щодо документа
{DocumentId}",
        notification.Id, notification.RecipientEmail, document.Id);
}

public async Task<List<NotificationItem>> GetUserNotificationsAsync(string email,
Cancellation token cancellationToken = default)
{
    var normalizedEmail = email.Trim().ToLowerInvariant();

    return await _db.Notifications
        .Where(n => n.RecipientEmail == normalizedEmail)
        .OrderByDescending(n => n.CreatedAtUtc)
        .ToListAsync(cancellationToken);
}

```

```

public async Task MarkAsReadAsync(int id, string email, CancellationToken cancellationToken =
default)
{
    var normalizedEmail = email.Trim().ToLowerInvariant();

    var notification = await _db.Notifications
        .FirstOrDefaultAsync(n => n.Id == id && n.RecipientEmail == normalizedEmail,
cancellationToken);

    if (notification is null)
    {
        return;
    }

    notification.IsRead = true;
    await _db.SaveChangesAsync(cancellationToken);
}

private static string GetStatusText(DocumentStatus status) => status switch
{
    DocumentStatus.Created => "Створено",
    DocumentStatus.PendingApproval => "На погодженні",
    DocumentStatus.Approved => "Погоджено",
    DocumentStatus.Rejected => "Відхилено",
    DocumentStatus.Signed => "Підписано",
    DocumentStatus.Archived => "Архівовано",
    _ => "Невідомо"
};
}

```

Controllers/DocumentsController.cs

```

using DocumentNotifier.Data;
using DocumentNotifier.Models;
using DocumentNotifier.Services;
using Microsoft.AspNetCore.Mvc;
using Microsoft.EntityFrameworkCore;

namespace DocumentNotifier.Controllers;

public class DocumentsController : Controller
{
    private readonly AppDbContext _db;
    private readonly NotificationService _notificationService;

    public DocumentsController(AppDbContext db, NotificationService notificationService)
    {
        _db = db;
        _notificationService = notificationService;
    }

    public async Task<IActionResult> Index(CancellationToken cancellationToken)
    {
        var documents = await _db.Documents
            .OrderByDescending(d => d.CreatedAtUtc)
            .ToListAsync(cancellationToken);

        return View(documents);
    }

    [HttpGet]
    public IActionResult Create()
    {

```

```

        return View("Edit", new DocumentItem());
    }

    [HttpPost]
    [ValidateAntiForgeryToken]
    public async Task<IActionResult> Create(DocumentItem model, CancellationToken
cancellationToken)
    {
        if (!ModelState.IsValid)
        {
            return View("Edit", model);
        }

        model.CreatedAtUtc = DateTime.UtcNow;
        _db.Documents.Add(model);
        await _db.SaveChangesAsync(cancellationToken);

        await _notificationService.NotifyDocumentStatusChangedAsync(model, cancellationToken);

        return RedirectToAction(nameof(Index));
    }

    [HttpGet]
    public async Task<IActionResult> Edit(int id, CancellationToken cancellationToken)
    {
        var document = await _db.Documents.FindAsync(new object[] { id }, cancellationToken);
        if (document is null) return NotFound();

        return View(document);
    }

    [HttpPost]

```

```

[ValidateAntiForgeryToken]
public async Task<IActionResult> Edit(int id, DocumentItem model, CancellationToken
cancellationToken)
{
    if (id != model.Id) return BadRequest();
    if (!ModelState.IsValid) return View(model);

    var document = await _db.Documents.FirstOrDefaultAsync(d => d.Id == id, cancellationToken);
    if (document is null) return NotFound();

    var oldStatus = document.Status;

    document.Title = model.Title;
    document.DocumentType = model.DocumentType;
    document.AuthorName = model.AuthorName;
    document.AuthorEmail = model.AuthorEmail;
    document.Status = model.Status;
    document.UpdatedAtUtc = DateTime.UtcNow;

    await _db.SaveChangesAsync(cancellationToken);

    if (oldStatus != document.Status)
    {
        await _notificationService.NotifyDocumentStatusChangedAsync(document,
cancellationToken);
    }

    return RedirectToAction(nameof(Index));
}
}

```

Controllers/NotificationsController.cs

```

using DocumentNotifier.Services;
using Microsoft.AspNetCore.Mvc;

namespace DocumentNotifier.Controllers;

public class NotificationsController : Controller
{
    private readonly NotificationService _notificationService;

    public NotificationsController(NotificationService notificationService)
    {
        _notificationService = notificationService;
    }

    public async Task<IActionResult> Index(string email, CancellationToken cancellationToken)
    {
        if (string.IsNullOrEmpty(email))
        {
            ViewBag.Email = string.Empty;
            return View(new List<DocumentNotifier.Models.NotificationItem>());
        }

        ViewBag.Email = email;
        var notifications = await _notificationService.GetUserNotificationsAsync(email,
cancellationToken);
        return View(notifications);
    }

    [HttpPost]
    [ValidateAntiForgeryToken]

```

```

    public async Task<IActionResult> MarkAsRead(int id, string email, CancellationToken
cancellationToken)
    {
        await _notificationService.MarkAsReadAsync(id, email, cancellationToken);
        return RedirectToAction(nameof(Index), new { email });
    }
}

```

Program.cs

```

using DocumentNotifier.Data;
using DocumentNotifier.Hubs;
using DocumentNotifier.Services;
using Microsoft.EntityFrameworkCore;

var builder = WebApplication.CreateBuilder(args);

builder.Services.AddControllersWithViews();

builder.Services.AddDbContext<AppDbContext>(options =>
    options.UseSqlite(builder.Configuration.GetConnectionString("DefaultConnection")));

builder.Services.AddSignalR();
builder.Services.AddScoped<NotificationService>();

var app = builder.Build();

using (var scope = app.Services.CreateScope())
{
    var db = scope.ServiceProvider.GetRequiredService<AppDbContext>();
    db.Database.EnsureCreated();
}

```

```

if (!app.Environment.IsDevelopment())
{
    app.UseExceptionHandler("/Home/Error");
    app.UseHsts();
}

app.UseHttpsRedirection();
app.UseStaticFiles();
app.UseRouting();

app.MapControllerRoute(
    name: "default",
    pattern: "{controller=Documents}/{action=Index}/{id?}");

app.MapHub<NotificationHub>("/notificationHub");

app.Run();

```

appsettings.json

```

{
  "ConnectionStrings": {
    "DefaultConnection": "Data Source=document_notifier.db"
  },
  "Logging": {
    "LogLevel": {
      "Default": "Information",
      "Microsoft.AspNetCore": "Warning"
    }
  }
}

```

Views/Documents/Index.cshtml

```
@model IEnumerable<DocumentNotifier.Models.DocumentItem>
```

```
@{  
    ViewData["Title"] = "Документи";  
}
```

```
<h2>Документи</h2>
```

```
<p>  
    <a asp-action="Create" class="btn btn-primary">Створити документ</a>  
</p>
```

```
<table class="table table-bordered">
```

```
    <thead>
```

```
        <tr>
```

```
            <th>Назва</th>
```

```
            <th>Тип</th>
```

```
            <th>Автор</th>
```

```
            <th>Email</th>
```

```
            <th>Статус</th>
```

```
            <th></th>
```

```
        </tr>
```

```
    </thead>
```

```
    <tbody>
```

```
    @foreach (var item in Model)
```

```
    {
```

```
        <tr>
```

```
            <td>@item.Title</td>
```

```
            <td>@item.DocumentType</td>
```

```
            <td>@item.AuthorName</td>
```

```
            <td>@item.AuthorEmail</td>
```

```

        <td>@item.Status</td>
        <td>
            <a asp-action="Edit" asp-route-id="@item.Id">Редагувати</a>
        </td>
    </tr>
}
</tbody>
</table>

```

```
<hr />
```

```

<form asp-controller="Notifications" asp-action="Index" method="get">
    <label for="email">Переглянути сповіщення користувача:</label>
    <input type="email" id="email" name="email" required />
    <button type="submit" class="btn btn-secondary">Відкрити</button>
</form>

```

Views/Documents/Edit.cshtml

```
@model DocumentNotifier.Models.DocumentItem
```

```

@{
    ViewData["Title"] = Model.Id == 0 ? "Створення документа" : "Редагування документа";
}

```

```
<h2>@ViewData["Title"]</h2>
```

```

<form asp-action="@((Model.Id == 0 ? "Create" : "Edit"))" method="post">
    @if (Model.Id != 0)
    {
        <input type="hidden" asp-for="Id" />
    }

```

```

<div class="mb-3">
    <label asp-for="Title" class="form-label">Назва</label>
    <input asp-for="Title" class="form-control" />
    <span asp-validation-for="Title" class="text-danger"></span>
</div>

```

```

<div class="mb-3">
    <label asp-for="DocumentType" class="form-label">Тип документа</label>
    <input asp-for="DocumentType" class="form-control" />
    <span asp-validation-for="DocumentType" class="text-danger"></span>
</div>

```

```

<div class="mb-3">
    <label asp-for="AuthorName" class="form-label">Автор</label>
    <input asp-for="AuthorName" class="form-control" />
    <span asp-validation-for="AuthorName" class="text-danger"></span>
</div>

```

```

<div class="mb-3">
    <label asp-for="AuthorEmail" class="form-label">Email автора</label>
    <input asp-for="AuthorEmail" class="form-control" />
    <span asp-validation-for="AuthorEmail" class="text-danger"></span>
</div>

```

```

<div class="mb-3">
    <label asp-for="Status" class="form-label">Статус</label>
    <select
        asp-for="Status"
        items="Html.GetEnumSelectList<DocumentNotifier.Models.DocumentStatus>()"
        class="form-select"></select>
</div>

```

```
<button type="submit" class="btn btn-success">Зберегти</button>
<a asp-action="Index" class="btn btn-secondary">Скасувати</a>
</form>
```

```
@section Scripts {
    <partial name="_ValidationScriptsPartial" />
}
```

Views/Notifications/Index.cshtml

```
@model IEnumerable<DocumentNotifier.Models.NotificationItem>
```

```
@{
    ViewData["Title"] = "Сповіщення";
    var email = (string?)ViewBag.Email ?? string.Empty;
}
```

```
<h2>Сповіщення</h2>
```

```
<p><strong>Користувач:</strong> @email</p>
```

```
<div id="liveNotifications" class="mb-3"></div>
```

```
<table class="table table-striped">
```

```
    <thead>
```

```
        <tr>
```

```
            <th>Заголовок</th>
```

```
            <th>Повідомлення</th>
```

```
            <th>Дата</th>
```

```
            <th>Стан</th>
```

```
            <th></th>
```

```
        </tr>
```

```

</thead>
<tbody id="notificationsBody">
  @foreach (var item in Model)
  {
    <tr>
      <td>@item.Title</td>
      <td>@item.Message</td>
      <td>@item.CreatedAtUtc.ToLocalTime()</td>
      <td>@(item.IsRead ? "Прочитано" : "Ново")</td>
      <td>
        @if (!item.IsRead)
        {
          <form asp-action="MarkAsRead" method="post">
            @Html.AntiForgeryToken()
            <input type="hidden" name="id" value="@item.Id" />
            <input type="hidden" name="email" value="@email" />
            <button type="submit" class="btn btn-sm btn-primary">Позначити
прочитаним</button>
          </form>
        }
      </td>
    </tr>
  }
</tbody>
</table>

<script>
  window.currentUserEmail = "@email";
</script>
<script src="https://cdnjs.cloudflare.com/ajax/libs/microsoft-signalr/8.0.7/signalr.min.js"></script>
<script src="~/js/notifications.js"></script>

```

```
(function () {  
    const email = (window.currentUserEmail || "").trim().toLowerCase();  
    if (!email) return;  
  
    const liveBlock = document.getElementById("liveNotifications");  
    const tableBody = document.getElementById("notificationsBody");  
  
    const connection = new signalR.HubConnectionBuilder()  
        .withUrl("/notificationHub")  
        .withAutomaticReconnect()  
        .build();  
  
    connection.on("ReceiveNotification", function (notification) {  
        if (liveBlock) {  
            const alert = document.createElement("div");  
            alert.className = "alert alert-info";  
            alert.innerHTML = `<strong>${notification.title}</strong><br/>${notification.message}<br/><small>${notification.createdAtUtc}</small>`; =  
            liveBlock.prepend(alert);  
        }  
  
        if (tableBody) {  
            const row = document.createElement("tr");  
            row.innerHTML = `  
                <td>${notification.title}</td>  
                <td>${notification.message}</td>  
                <td>${notification.createdAtUtc}</td>  
                <td>Hobe</td>  
                <td></td>  
            `
```

```
`;  
    tableBody.prepend(row);  
  }  
});  
  
connection.start()  
  .then(() => connection.invoke("JoinUserGroup", email))  
  .catch(err => console.error(err.toString()));  
})();
```

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»
Факультет (інститут) Факультет технологій та інформаційних систем
(повна назва)
Кафедра Кафедра інформаційних технологій та систем
(повна назва)

КЕРІВНИЦТВО КОРИСТУВАЧА

на виконання програмної розробки (ПР):

**"РОЗРОБКА ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ
ВНУТРІШНІМИ ДОКУМЕНТАМИ УНІВЕРСИТЕТУ ІЗ
ВИКОРИСТАННЯМ ХМАРНИХ СЕРВІСІВ MICROSOFT 365"**

ІТС. ІПЗ4.1224-02-КК

ПОГОДЖЕНО
Керівник кваліфікаційної роботи

С.М. Донченко
“ ” 2026р.

ВИКОНАВЕЦЬ
Студент групи 4 ІПЗ
Костенко Д. Є.
“ ” 2026р.

Лубни 2026

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1. ПІДГОТОВКА ДО РОБОТИ	3
2. РОБОТА З СИСТЕМОЮ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ ...	4
2.1 Робота з командами Microsoft Teams	4
2.2 Робота з бібліотеками SharePoint	5
2.3 Робота з документами.....	5
3. РОБОТА З ПРОЦЕСАМИ ПОГОДЖЕННЯ ТА ПІДПISУ	6
3.1 Робота з Power Automate	6
3.2 Погодження документів	6
3.3 Робота з електронним підписом	7
3.4 Контроль роботи системи	7
4. РОБОТА З ASP.NET-ЗАСТОСУНКОМ СПОВІЩЕНЬ.....	8
4.1 Запуск застосунку	8
4.2 Перегляд повідомлень	8
4.3 Робота зі сповіщеннями.....	8
5. ЗАВЕРШЕННЯ РОБОТИ.....	9

ВСТУП

Інформаційна система управління внутрішніми документами університету із використанням хмарних сервісів Microsoft 365 призначена для автоматизації процесів створення, погодження, підпису, зберігання та архівування внутрішніх документів університету. Система забезпечує централізовану організацію документообігу, контроль проходження документів між підрозділами та оперативне інформування користувачів про зміни стану документів.

Програмний комплекс побудовано на основі сервісів Microsoft 365 та використовує Microsoft Teams як середовище взаємодії користувачів, SharePoint як систему зберігання документів, Power Automate як механізм автоматизації бізнес-процесів та ASP.NET Core як платформу для реалізації модуля сповіщень. Система підтримує дворівневу модель підпису, що включає внутрішній корпоративний підпис та інтеграцію із засобами кваліфікованого електронного підпису (КЕП).

Система дозволяє автоматизувати маршрути погодження документів, здійснювати контроль статусів, вести журнал проходження документів, а також забезпечує підтримку рольової моделі доступу до інформації.

1. ПІДГОТОВКА ДО РОБОТИ

Середовище функціонування системи:

- Microsoft 365;
- Microsoft Teams;
- SharePoint Online;
- Power Automate;
- корпоративна електронна пошта;
- ASP.NET Core;
- база даних SQLite або SQL Server.

Для коректної роботи системи необхідно:

- наявність корпоративного облікового запису Microsoft 365;

- створення команд Microsoft Teams;
- налаштування бібліотек документів SharePoint;
- налаштування прав доступу користувачів;
- створення workflow у Power Automate;
- запуск ASP.NET-застосунку сповіщень.

Структура системи:

- Teams — робочі простори для типів документів;
- SharePoint — бібліотеки документів;
- Power Automate — робочі процеси погодження;
- ASP.NET-застосунок — система сповіщень користувачів.

Для початку роботи необхідно:

1. Увійти до корпоративного облікового запису Microsoft 365.
2. Відкрити Microsoft Teams.
3. Перейти до необхідної команди.
4. Перевірити доступ до вкладки «Файли».
5. Перевірити доступ до бібліотеки SharePoint.
6. Переконалися у працездатності ASP.NET-застосунку.

2. РОБОТА З СИСТЕМОЮ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ

2.1 Робота з командами Microsoft Teams

Для кожного типу документів у системі створюється окрема команда Microsoft Teams.

Приклади команд:

- «Табелі обліку часу»;
- «Службові записки»;
- «Накази»;
- «Заяви».

Користувачі отримують доступ до команди відповідно до своїх ролей у системі.

Для роботи з документами необхідно:

1. Відкрити відповідну команду.
2. Перейти у вкладку «Файли».
3. Вибрати необхідну папку або документ.
4. Виконати необхідні дії з документом.

2.2 Робота з бібліотеками SharePoint

Система використовує SharePoint як основне середовище зберігання документів.

У бібліотеках SharePoint зберігаються:

- документи;
- метадані;
- статуси погодження;
- журнал змін.

Для перегляду бібліотеки необхідно:

1. У Microsoft Teams відкрити вкладку «Файли».
2. Натиснути «Відкрити в SharePoint».
3. Вибрати необхідну бібліотеку документів.

Система підтримує:

- створення папок;
- контроль версій документів;
- журналювання змін;
- розмежування доступу;
- пошук документів.

2.3 Робота з документами

Для створення документа необхідно:

1. Відкрити бібліотеку документів.
2. Натиснути «Створити».
3. Вибрати тип документа.
4. Заповнити необхідні поля.
5. Завантажити або створити документ.

6. Зберегти зміни.

Після створення документа автоматично запускається процес погодження.

Для перегляду стану документа необхідно:

1. Відкрити документ.
2. Переглянути поле «Статус».
3. Переглянути журнал проходження документа.

Система підтримує такі статуси:

- створено;
- на погодженні;
- повернено на доопрацювання;
- погоджено;
- підписано;
- архівовано.

3. РОБОТА З ПРОЦЕСАМИ ПОГОДЖЕННЯ ТА ПІДПISY

3.1 Робота з Power Automate

Автоматизація процесів документообігу реалізована за допомогою Power Automate.

Система підтримує:

- автоматичний запуск workflow;
- погодження документів;
- маршрутизацію документів;
- email-сповіщення;
- зміну статусів документів.

Workflow запускається автоматично після створення або зміни документа.

3.2 Погодження документів

Для погодження документа користувач отримує повідомлення електронною поштою або у Microsoft Teams.

Для погодження документа необхідно:

1. Відкрити повідомлення.

2. Переглянути інформацію про документ.
3. Натиснути:
 - «Погодити»;
 - або «Відхилити».

У разі відхилення документа користувач може додати коментар.

Після погодження система автоматично:

- змінює статус документа;
- оновлює журнал;
- надсилає сповіщення наступному учаснику процесу.

3.3 Робота з електронним підписом

Система підтримує:

- внутрішній корпоративний підпис;
- інтеграцію із КЕП.

Внутрішній підпис реалізується через:

- підтвердження погодження;
- email-код;
- Teams approval.

Для використання КЕП система може передавати документ до зовнішнього сервісу підпису.

3.4 Контроль роботи системи

Для перевірки роботи системи необхідно:

1. Переконатися у запуску workflow.
2. Перевірити зміну статусів документа.
3. Перевірити журнал проходження документа.
4. Переконатися у надходженні сповіщень.

У разі помилок необхідно:

- перевірити права доступу;
- перевірити підключення до Microsoft 365;
- перевірити налаштування Power Automate;

- перевірити роботу ASP.NET-застосунку.

4. РОБОТА З ASP.NET-ЗАСТОСУНКОМ СПОВІЩЕНЬ

ASP.NET-застосунок призначений для перегляду повідомлень про зміни електронних документів.

Система підтримує:

- перегляд сповіщень;
- перегляд статусів документів;
- перегляд історії змін;
- сповіщення у режимі реального часу.

4.1 Запуск застосунку

Для запуску застосунку необхідно:

1. Відкрити веббраузер.
2. Перейти за адресою застосунку.
3. Увійти до системи.

4.2 Перегляд повідомлень

Після входу користувач отримує доступ до:

- списку повідомлень;
- статусів документів;
- історії змін.

Нові повідомлення автоматично відображаються на сторінці без її оновлення.

4.3 Робота зі сповіщеннями

Система підтримує:

- позначення повідомлень як прочитаних;
- перегляд історії повідомлень;
- перехід до документа зі сповіщення.

Приклад повідомлень:

- «Документ передано на погодження»;
- «Документ погоджено»;
- «Документ відхилено»;

- «Документ підписано».

5. ЗАВЕРШЕННЯ РОБОТИ

Для завершення роботи необхідно:

1. Завершити роботу з документами.
2. Переконатися у завершенні процесів погодження.
3. Вийти з ASP.NET-застосунку.
4. Вийти з Microsoft Teams.
5. Завершити сеанс Microsoft 365.

У разі необхідності система може бути повторно використана без додаткового налаштування за умови збереження конфігурації середовища Microsoft 365.